

Τροποποιημένη πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα

(2002/C 291 E/06)

COM(2002) 326 τελικό — 2000/0238(CNS)

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 18 Ιουνίου 2002)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. Ιστορικό

Στις 20 Σεπτεμβρίου 2000 η Επιτροπή ενέκρινε σχέδιο οδηγίας του Συμβουλίου για τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα ⁽¹⁾.

Η πρόταση διαβιβάστηκε στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εξέδωσε ευνοϊκή γνώμη στις 25 και 26 Απριλίου 2001 (CES 530/2001).

Στις 20 Σεπτεμβρίου 2001, κατά τη διάρκεια της συνόδου ολομέλειας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διατύπωσε τη γνώμη του εγκρίνοντας την πρόταση της Επιτροπής με ορισμένες τροπολογίες και κάλεσε την Επιτροπή να τροποποιήσει ανάλογα την πρότασή της. Με βάση την έκθεση που παρουσιάστηκε στην ολομέλεια από τον κ. Watson, πρόεδρο της Επιτροπής Ελευθεριών και Δικαιωμάτων των Πολιτών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε 106 τροπολογίες (A5-0291/2001) ⁽²⁾.

Στο Συμβούλιο η πρόταση αποτέλεσε αντικείμενο διαπραγματεύσεων κατά το 2001. Κατά τη διάρκεια της Βελγικής Προεδρίας, τον Δεκέμβριο του 2001 το Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα ως προς την προσέγγιση που πρέπει να ακολουθήσει η μελλοντική οδηγία ⁽³⁾.

Με τη δήλωση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Λάακεν ζητήθηκε από την Επιτροπή η προώθηση τροποποιημένης πρότασης.

2. Επισκόπηση της νέας πρότασης

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, η παρούσα πρόταση καθορίζει διαφορετική δομή για τις διαδικασίες ασύλου στα κράτη μέλη και τροποποιεί μεγάλο αριθμό των ελάχιστων προδιαγραφών που προτάθηκαν από την Επιτροπή.

Επιπλέον, επαναλαμβάνει ορισμένες τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είτε στις αιτιολογικές σκέψεις είτε στο κείμενο της πρότασης.

Πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες σημαντικές αλλαγές:

1. Σύμφωνα με τις προτάσεις μερικών κρατών μελών και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τροποποιήθηκαν οι περισσότερες εάν όχι όλες οι εγγυήσεις του Κεφαλαίου II, δηλαδή είτε βελτιώθηκαν όσον αφορά το επίπεδο προστασίας που παρέχεται στους αιτούντες άσυλο είτε μεταβλήθηκαν για να λάβουν υπόψη τους ειδικές περιστάσεις ή εξαιρέσεις που αντιμετωπίζονται στην πράξη, μεθόδους ή εγγυήσεις καταπολέμησης των καταχρήσεων και ορισμένες εθνικές απαιτήσεις ή ιδιαιτερότητες.
2. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου αναδιοργανώθηκε η ταξινόμηση των διαδικασιών των πρώην κεφαλαίων III και IV. Αντί για χωριστή διαδικασία ως προς το παραδεκτό, οι αιτήσεις που θεωρούνται απαράδεκτες μπορεί να εξετάζονται με ταχείες διαδικασίες.

⁽¹⁾ COM(2000) 578 τελικό (EE C 62 E της 27.2.2001, σ. 231).

⁽²⁾ EE C 77 E της 28.3.2002, σ. 94.

⁽³⁾ (15107/1/REV 1). Δελτίο τύπου 14581/01 (Presse 444), 2396η συνεδρίαση του Συμβουλίου Δικαιοσύνης, Εσωτερικών Υποθέσεων και Πολιτικής Προστασίας, Βρυξέλλες, 6 και 7 Δεκεμβρίου 2001.

3. Μετά από τις προτάσεις ορισμένων κρατών μελών δημιουργήθηκαν ειδικές προδιαγραφές όσον αφορά δύο νέες κατηγορίες ταχειών διαδικασιών: διαδικασία για την εξέταση των αιτήσεων που υποβάλλονται στα σύνορα ή στην είσοδο στο έδαφος και διαδικασία κατά την οποία αξιολογείται η ανάγκη κίνησης νέας διαδικασίας για μεταγενέστερη αίτηση.
4. Δημιουργούνται νέες περιπτώσεις απαράδεκτων αιτήσεων ενώ άλλες περιπτώσεις, όπου υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία για μη ορθή συμπεριφορά του αιτούντα ή για κατάχρηση της διαδικασίας μπορούν να εξετάζονται με ταχείες διαδικασίες.
5. Η υποχρέωση θέσπισης εύλογης προθεσμίας για τη λήψη απόφασης σύμφωνα με την τακτική διαδικασία, η υποχρέωση θεώρησης της μη συμμόρφωσης με αυτή την προθεσμία ως αρνητικής απόφασης κατά της οποίας ο αιτών μπορεί να υποβάλει προσφυγή καθώς και η υποχρέωση λήψης απόφασης, εντός εύλογης προθεσμίας, για τα δευτεροβάθμια δικαστήρια καταργήθηκαν.
6. Η υποχρέωση εισαγωγής συστήματος προσφυγής με δύο επίπεδα, στο οποίο ένα δικαστήριο είναι αρμόδιο τουλάχιστον μία φορά να επανεξετάσει μια απόφαση αντικαθίσταται, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου, με το δικαίωμα κάθε αιτούντα άσυλο να διαθέτει πραγματική προσφυγή ενώπιον δικαστηρίου κατά απόφασης σχετικά με την αίτησή του, αφήνοντας στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών τις θεσμικές ρυθμίσεις για τη διοικητική προσφυγή ή τη δικαστική προσφυγή.
7. Σύμφωνα με μια τροπολογία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου θεσπίζεται ότι η εφαρμογή αυτής της συγκεκριμένης οδηγίας για το άσυλο αξιολογείται σε τακτικά διαστήματα που δεν υπερβαίνουν τα δύο έτη.

Σχολιασμός των άρθρων

Αιτιολογικές σκέψεις

Οι αιτιολογικές σκέψεις μεταβλήθηκαν για να συμφωνούν με τις αλλαγές στο κείμενο. Επιπλέον, αντανακλούν (μέρη των) τροπολογιών 2, 3, 4, 5, 8, 11, 17, 21 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Κεφάλαιο I

Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Άρθρο 1

Το άρθρο αυτό ορίζει το σκοπό της οδηγίας.

Άρθρο 2

Το άρθρο αυτό οριοθετεί τις διάφορες έννοιες και όρους που χρησιμοποιούνται στις διατάξεις της οδηγίας. Μετά τις αλλαγές στο κεφάλαιο προσφυγών, οι ορισμοί του «οργάνου επανεξέτασης» του «δευτεροβάθμιου δικαστηρίου» και της «απόφασης» καταργήθηκαν ως περιττοί. Η αναφορά στην αποφαινόμενη αρχή ως έχουσα «δικαστικό» χαρακτήρα καθώς και οι αναφορές σε διαφορετικούς τόπους κράτησης καταργήθηκαν ως περιττές. Προστέθηκε ο αριθμός του «εκπροσώπου» για να περιγράψει σαφώς τα διάφορα πρόσωπα ή τις οργανώσεις που εκπροσωπούν ασυνόδετους ανήλικους στα κράτη μέλη. Ακολουθεί τον ορισμό του ψηφίσματος του 1997 σχετικά με τους ασυνόδετους ανήλικους υπηκόους τρίτων χωρών, που εντάσσεται στον τρίτο πυλώνα. Ο όρος «πρόσφυγας» καθορίζεται στην τροποποιημένη πρόταση από κοινού με την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών και των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους [COM(2001) 510 τελικό]. Θεσπίζεται χωριστός ορισμός της «τελικής απόφασης» για τη βελτίωση της νομικής σαφήνειας του κειμένου.

Άρθρο 3

Η αναφορά στο πρωτόκολλο σχετικά με το άσυλο των υπηκόων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προσαρτάται στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, μεταφέρεται σε αιτιολογική σκέψη.

Άρθρο 4

Προστέθηκε ένα νέο άρθρο προκειμένου να τονιστεί ότι τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να προβλέψουν ευνοϊκότερες προδιαγραφές για τις διαδικασίες, όπως ζητήθηκε από την τροπολογία αριθ. 18 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Κεφάλαιο II

Βασικές αρχές και εγγυήσεις

Άρθρο 5

Το πρώην άρθρο 4 τροποποιήθηκε κυρίως για να ληφθούν υπόψη ορισμένες προτάσεις που συζητήθηκαν σε επίπεδο εμπειρογνομόνων στο Συμβούλιο.

1. Η παράγραφος αυτή διασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη δεν απορρίπτουν ή αποκλείουν αίτηση ασύλου μόνο και μόνο διότι δεν υποβλήθηκε το ταχύτερο δυνατόν. Οι προθεσμίες για την αίτηση παροχής προστασίας δεν απαγορεύονται αυτές καθαυτές αλλά μόνο στο μέτρο που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αποτροπή της δέουσας εξέτασης μιας αίτησης.
2. Σύμφωνα με τη δεύτερη παράγραφο τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν την αυτοπρόσωπη υποβολή των αιτήσεων, δηλαδή σε μια τέτοια περίπτωση ο δικηγόρος ή νομικός σύμβουλος δεν μπορεί να ενεργεί εξ' ονόματος του προσώπου.
3. Μολονότι οι αιτήσεις συνήθως υποβάλλονται αυτοπροσώπως σύμφωνα με την παράγραφο 2, ορισμένα κράτη μέλη επιτρέπουν την υποβολή αιτήσεων εξ' ονόματος άλλων. Η πρόταση αυτή, βασισμένη στο πρώην άρθρο 4 παράγραφος 4, καθορίζει ορισμένες πρόσθετες εγγυήσεις στην παρούσα παράγραφο καθώς και στην επόμενη. Η παράγραφος 3 προβλέπει κανόνες για το θέμα των προσώπων που δεν μπορούν να υποβάλλουν αυτοπροσώπως αίτηση (ανήλικοι κάτω από το όριο ηλικίας που θα καθοριστεί από εθνική νομοθετική διάταξη, περιπτώσεις ασυνόδευτων ανήλικων στις οποίες ο εκπρόσωπός τους πρέπει να υποβάλει την αίτηση).
4. Εξάλλου, η παράγραφος αυτή καθορίζει ελάχιστες εγγυήσεις στην περίπτωση που τα κράτη μέλη προβλέψουν με νομοθετική διάταξη ότι η αίτηση ασύλου μπορεί να υποβληθεί από τον αιτούντα εξ' ονόματος των εξαρτώμενων από αυτόν (συζύγου, ανηλίκων, κ.λπ.). Προκειμένου να προληφθούν παρεξηγήσεις ή καταχρήσεις, το ενδιαφερόμενο πρόσωπο πρέπει να ζητήσει ρητά την υποβολή αίτησης εξ' ονόματός του. Αυτό συνεπάγεται ότι το εν λόγω πρόσωπο δεν μπορεί πλέον να υποβάλλει χωριστή αίτηση. Εάν το πρόσωπο αυτό υποβάλλει χωριστή αίτηση, το κράτος μέλος μπορεί να απορρίψει την αίτηση βάσει της ήδη υποβληθείσας αίτησης.
5. Η παράγραφος αυτή διασφαλίζει ότι μετά την υποβολή της αίτησης σε ένα κράτος μέλος, η διαδικασία καθορισμού του καθεστώτος του πρόσφυγα πρέπει να αρχίσει χωρίς καθυστέρηση ακόμα και εάν πρέπει να πληρωθούν τυπικές προϋποθέσεις βάσει της εθνικής νομοθεσίας (π.χ. συμπλήρωση εντύπου αίτησης, αναφορά σε ειδικό τόπο για αναγνώριση).
6. Η παράγραφος αυτή περιλαμβάνει δύο υποχρεώσεις που προηγουμένως απαριθμούνταν σε διαφορετικά άρθρα: την υποχρέωση διασφάλισης ότι όλες οι αρχές στις οποίες είναι πιθανό να απευθυνθεί κάποιος στα σύνορα ή στο έδαφος έχουν λάβει οδηγίες για την προώθηση των αιτήσεων στην αρμόδια για την εξέταση αρχή (πρώην άρθρο 4 παράγραφος 3) και την υποχρέωση κατάρτισης του προσωπικού των αρχών αυτών για το συγκεκριμένο σκοπό [πρώην άρθρο 14 παράγραφος 1 εδάφιο α)].

Άρθρο 6

1. Το πεδίο εφαρμογής αυτού του άρθρου διευκρινίστηκε με την προσθήκη αναφοράς στην αποφαινόμενη αρχή. Η υποχρέωση αφορά το δικαίωμα παραμονής ενώ εκκρεμεί η απόφαση που ελήφθη σε πρώτο βαθμό. Το δικαίωμα παραμονής κατά τη διάρκεια της διοικητικής προσφυγής ή της δικαστικής προσφυγής εξαρτάται από την εφαρμογή των άρθρων 39 και 40.
2. Η δεύτερη παράγραφος αναφέρεται σε ένα νέο άρθρο που επιτρέπει στα κράτη μέλη να διαθέτουν ειδική διαδικασία για μεταγενέστερες αιτήσεις (βλέπε άρθρα 33 και 34). Μια προκαταρκτική εξέταση θα επέτρεπε στα κράτη μέλη να εξετάσουν εάν υπάρχει εύλογη αιτία ή όχι για «την κίνηση νέας διαδικασίας ασύλου». Από τη στιγμή που αποφασίζεται η μη κίνηση της νέας διαδικασίας, τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να αποβάλουν τους αιτούντες από το έδαφός τους βάσει της προηγούμενης απόφασης. Με το θέμα του ανασταλτικού αποτελέσματος της διοικητικής προσφυγής ή της δικαστικής προσφυγής ασχολείται το κεφάλαιο IV.

Άρθρο 7

Τα πρώην άρθρα 6, 13 παράγραφος 1, και 14 παράγραφος 1 στοιχείο δ) συγκεντρώθηκαν στο άρθρο για τις προϋποθέσεις κατά την εξέταση των αιτήσεων. Επομένως, οι προδιαγραφές που αντανακλούν τα βασικά στοιχεία μια δίκαιης και αποτελεσματικής διαδικασίας καθορισμού των προσφύγων συνενώθηκαν. Το στοιχείο β) του άρθρου 7 παράγραφος 1 διακρίνει την υποχρέωση του πρώην άρθρου 14 παράγραφος 1 στοιχείο δ) σε υποχρέωση παροχής πληροφοριών για τη χώρα καταγωγής και σε υποχρέωση παροχής των εν λόγω πληροφοριών στο προσωπικό που εξετάζει τις αιτήσεις και αποφασίζει σχετικά με αυτές. Στην υποχρέωση της δεύτερης παραγράφου επήλθαν λίγες ουσιώδεις αλλαγές.

Άρθρο 8

Η έννοια της δίκαιης και αποτελεσματικής διαδικασίας πρέπει επίσης να αντανακλάται σε προδιαγραφές στις τυπικές και υλικές προϋποθέσεις για τις ίδιες τις αποφάσεις. Αυτές οι προδιαγραφές περιλαμβάνονταν προηγουμένως στο άρθρο για τις διαδικαστικές εγγυήσεις υπέρ των αιτούντων. Με την παρούσα προτείνεται η εισαγωγή χωριστού άρθρου, το οποίο περίπου επαναλαμβάνει τη διατύπωση του πρώην άρθρου 7 στοιχείο δ).

Άρθρο 9

Το άρθρο αυτό θεσπίζει εγγυήσεις για κάθε αιτούντα κατά τη διάρκεια της εξέτασης της αίτησής του για άσυλο από την αποφαινόμενη αρχή τόσο σύμφωνα με την ταχεία διαδικασία όσο και σύμφωνα με την τακτική διαδικασία. Μετά τις συζητήσεις στο Συμβούλιο επήλθαν πολλές ουσιώδεις αλλαγές στο άρθρο 7.

Η παράγραφος 1 τροποποιήθηκε ως εξής:

- α) Η διάταξη για τις πληροφορίες τονίζει ότι πρέπει να δίδονται έγκαιρα πληροφορίες στον αιτούντα ώστε αυτός να μπορεί τόσο να ασκεί τα δικαιώματά του όσο και να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία. Η μέθοδος δεν καθορίζεται. Όπως προτείνεται από την τροπολογία αριθ. 23 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αυτό μπορεί να γίνει μέσω δελτίου πληροφοριών· π.χ. ένα τυποποιημένο έγγραφο για τη διαδικασία σε μια γλώσσα που ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί ο αιτών. Με τις αλλαγές τονίζεται επίσης ότι οι πληροφορίες δεν χρειάζονται να δίδονται όλες αμέσως, εφόσον δίδονται έγκαιρα για την άσκηση των δικαιωμάτων και τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις.
- β) Τώρα διευκρινίζεται ότι τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τουλάχιστον όταν ο αιτών καλείται για συνέντευξη πριν τη λήψη απόφασης σε πρώτο βαθμό — είτε για την συνέντευξη που περιγράφεται στα άρθρα 10 έως 12 είτε για κάθε άλλη συνέντευξη σε αυτό το στάδιο της διαδικασίας — να του παρέχονται οι υπηρεσίες διερμηνέα.
- γ) Τα κράτη μέλη αντί για την παροχή ευκαιρίας στον αιτούντα να επικοινωνήσει με αντιπρόσωπο της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες ή με κάθε άλλη οργάνωση που εργάζεται εξ' ονόματος της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, έχουν απλώς την υποχρέωση να μην αρνηθούν στον αιτούντα αυτή την ευκαιρία.
- δ) Αυτό το στοιχείο εισάγει την έννοια της κοινοποίησης, που τονίζει την ανάγκη επίσημης ανακοίνωσης της απόφασης στον αιτούντα. Θα πρέπει να αποτελέσει μέρος της δέσμης ελάχιστων προδιαγραφών για το πρώτο στάδιο της διαδικασίας εναρμόνισης. Επιβάλλονται δύο υποχρεώσεις. Πρώτον, πρέπει να κοινοποιηθεί η απόφαση σε πρώτο βαθμό στον αιτούντα άσυλο εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος από τη λήψη της. Δεύτερον, η απόφαση πρέπει να κοινοποιηθεί δεόντως. Η κοινοποίηση πρέπει να διασφαλίζει την αυτοπρόσωπη παράδοση της απόφασης. Αυτό μπορεί να γίνει είτε με την ταχυδρομική αποστολή της απόφασης στη διεύθυνση που έδωσε ο αιτών είτε με την πραγματική εγχείριση της απόφασης στον ίδιο τον αιτούντα (π.χ. σε ένα κέντρο υποδοχής όπου αυτός αναμένει την έκβαση της διαδικασίας). Για να υπάρξει ευελιξία κατά την εφαρμογή αυτή της υποχρέωσης που μπορεί να έχει μεγάλη εμβέλεια, προστίθεται ότι εάν ένας δικηγόρος ή νομικός σύμβουλος εκπροσωπεί τον αιτούντα, η απόφαση μπορεί να κοινοποιηθεί σε αυτόν το δικηγόρο ή νομικό σύμβουλο. Η εκπροσώπηση σημαίνει ότι ο δικηγόρος ή νομικός σύμβουλος αντικαθιστά τον αιτούντα σε ορισμένες τυπικές νομικές πράξεις. Εάν η απόφαση δεν μπορεί να κοινοποιηθεί όπως περιγράφεται παραπάνω, π.χ. διότι ο αιτών έχει εξαφανιστεί, η απόφαση πρέπει να κοινοποιηθεί με άλλο κατάλληλο τρόπο. Ανάλογα με την πρακτική στα κράτη μέλη, η κοινοποίηση μπορεί να γίνει με δημοσίευση στην επίσημη εφημερίδα, παράδοση στην τελευταία γνωστή διεύθυνση του αιτούντα ή στον τελευταίο δικηγόρο ή νομικό σύμβουλο που είναι γνωστό ότι εκπροσωπούσε τον αιτούντα κ.λπ. Η εξαφάνιση δεν πρέπει να εμποδίζει τη δημοσίευση της απόφασης.

ε) Όπως στην πρώτη πρόταση, η ίδια η απόφαση δεν απαιτεί μετάφραση σε γλώσσα που κατανοεί ο αιτών. Καθώς οι αιτούντες, στις περισσότερες εάν όχι σε όλες τις περιπτώσεις, δεν διαβάζουν ή δεν κατανοούν πλήρως την επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους, πρέπει τουλάχιστον να πληροφορούνται το νόημα της απόφασης σε γλώσσα την οποία ευλόγως θεωρείται ότι κατανοούν. Τα κράτη μέλη έχουν προτείνει ότι από το κείμενο πρέπει να συνάγεται η κατ' αρχήν ανάληψη αυτού του καθήκοντος από τον σχετικό δικηγόρο ή νομικό σύμβουλο (με τη βοήθεια διερμηνέα). Ωστόσο, εάν ο αιτών δεν εκπροσωπείται, τα ίδια τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν την κατάλληλη ανακοίνωση στον αιτούντα με άλλους τρόπους σύμφωνα με την αρχή αυτή. Για παράδειγμα, τα κράτη μέλη μπορούν να επισυνάψουν ένα (τυποποιημένο) ενημερωτικό έντυπο στην απόφαση.

Η παράγραφος 2 αντικαθιστά το πρώην άρθρο 8 παράγραφος 3. Η παράγραφος 3 προβλέπει ότι οι περισσότερες εγγυήσεις εφαρμόζονται επίσης κατά τη διάρκεια της δικαστικής προσφυγής ή της διοικητικής προσφυγής. Ωστόσο, δεν είναι αναγκαία η επανάληψη όλου του καταλόγου των εγγυήσεων. Η υποχρέωση σύμφωνα με το στοιχείο α), για την πληροφόρηση του αιτούντα για (όλη) τη διαδικασία που θα ακολουθείται, έχει ήδη τηρηθεί κατά τον πρώτο βαθμό. Όσον αφορά την υποχρέωση σύμφωνα με το στοιχείο ε), το εθνικό επίπεδο θεωρείται πιο κατάλληλο επίπεδο για τη ρύθμιση της ανακοίνωσης των αποφάσεων των δευτεροβάθμιων οργάνων στους ενδιαφερόμενους.

Άρθρο 10

Τα άρθρα 10, 11 και 12 περιλαμβάνουν προδιαγραφές που αφορούν την προσωπική συνέντευξη, και προσφέρουν, όπου απαιτείται, εγγυήσεις στους αιτούντες και, ενδεχομένως, ευελιξία στα κράτη μέλη. Το πρώην άρθρο 8 διαιρείται σε τρεις χωριστές διατάξεις που τονίζουν αντίστοιχα το προσωπικό πεδίο εφαρμογής της υποχρέωσης διεξαγωγής συνέντευξης, τις αντικειμενικές προϋποθέσεις για την υλοποίηση της συνέντευξης, και το καθεστώς (της έκβασης) της προσωπικής συνέντευξης, δηλαδή τα πρακτικά, στη διαδικασία καθορισμού.

Το άρθρο 10 αφορά εκείνους που καλούνται σε προσωπική συνέντευξη πριν τη λήψη απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή. Το άρθρο 10 αντικαθιστά το πρώην άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 5. Ανάλογα με το στάδιο και τη φύση της διαδικασίας το άρθρο αυτό αναφέρεται είτε στην προσωπική συνέντευξη επί του παραδεκτού ή/και επί της ουσίας της αίτησης είτε στην προσωπική συνέντευξη επί της ουσίας.

Η αρχή ότι κάθε αιτών άσυλο πρέπει να έχει τη δυνατότητα να παρουσιάσει τις παρατηρήσεις του σε προσωπική συνέντευξη διατηρείται πλήρως στην παράγραφο 1. Όπως σε όλες τις διοικητικές διαδικασίες, η ανταλλαγή πληροφοριών είναι σημαντική για τη λήψη απόφασης βάσει των σχετικών πραγματικών δεδομένων. Οι σχετικές με το άσυλο διαδικασίες γενικά διαφέρουν από άλλες διοικητικές διαδικασίες υπό την έννοια ότι οι αιτούντες άσυλο δεν μπορούν πάντα να παράσχουν στις διοικητικές υπηρεσίες αδιάσειστα και γραπτά αποδεικτικά στοιχεία για να τεκμηριώσουν την ανάγκη τους για διεθνή προστασία. Εφόσον στις περισσότερες εάν όχι σε όλες τις υποθέσεις ασύλου η αποφαινόμενη αρχή πρέπει να αξιολογήσει την αξιοπιστία των δηλώσεων ή/και του αιτούντα βάσει των διαδεδομένων στοιχείων, είναι απαραίτητο για την ορθή αξιολόγηση να δίδεται στους αιτούντες, στο μέτρο του δυνατού, η ευκαιρία να παρουσιάσουν τα εν λόγω στοιχεία με προσωπικό τρόπο, δηλαδή σε μία συνέντευξη.

Η δυνατότητα αναβολής των προσωπικών συνεντεύξεων αφήνεται στην ευχέρεια των κρατών μελών.

Στην πράξη έχει αποδειχθεί ότι η προσωπική συνέντευξη δεν είναι απαραίτητη σε ορισμένες υποθέσεις και αυτό πρέπει να ρυθμίζεται στην παρούσα οδηγία. Οι τέσσερις εξαιρέσεις στην αρχή αυτή, οι οποίες προβλέπονται στην παράγραφο 2, βασίζονται στις περιπτώσεις που περιγράφονται στο πρώην άρθρο 8 παράγραφος 5. Θεωρείται ότι αυτός είναι ο πλήρης κατάλογος των περιπτώσεων στις οποίες τα κράτη μέλη δεν είναι υποχρεωμένα να προσφέρουν στον αιτούντα τη δυνατότητα συνέντευξης. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις τα κράτη μέλη πρέπει να μεριμνούν ώστε ο αιτών να έχει τουλάχιστον τη δυνατότητα συνέντευξης. Το εάν ή όχι ο αιτών χρησιμοποιεί αυτή τη δυνατότητα δεν έχει σημασία για τους επίμαχους σκοπούς. Εξ' ου και η παράγραφος 4, η οποία προβλέπει ότι το γεγονός ότι δεν πραγματοποιήθηκε συνέντευξη, δεν εμποδίζει την αποφαινόμενη αρχή να λάβει απόφαση, διασφαλίζοντας ότι η διαδικασία καθορισμού μπορεί να ολοκληρωθεί σε ανάλογες περιπτώσεις.

Για τη διατήρηση της προαναφερόμενης αρχής, χρειάζεται ρύθμιση σε περίπτωση που τα σχετικά στοιχεία δεν μπορούν να παρουσιαστούν στο πλαίσιο προσωπικής συνέντευξης για λόγους που δεν υπόκεινται στον έλεγχο του αιτούντα. Επομένως, η παράγραφος 3 προβλέπει ότι στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1, στην παράγραφο 2 στοιχεία β), γ) και δ), πρέπει να προσφερθεί στον αιτούντα η δυνατότητα, πριν τη λήψη απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή, να παρουσιάσει τις παρατηρήσεις του σε προσωπική συνέντευξη, όπου χρειάζεται, με τη συνδρομή δικηγόρου ή νομικού συμβούλου ή/και στην περίπτωση ανηλίκου με τη συνδρομή του νόμιμου κηδεμόνα.

Άρθρο 11

Το άρθρο 11 συγκεντρώνει όλες τις προϋποθέσεις για την οργάνωση της προσωπικής συνέντευξης. Η παράγραφος 1 επαναλαμβάνει την παράγραφο 4 του πρώην άρθρου 8 χωρίς να αλλάζει τη διατύπωση. Η παράγραφος 2 διασφαλίζει σε γενικές γραμμές ότι οι προσωπικές συνεντεύξεις διεξάγονται σε συνθήκες που επιτρέπουν στους αιτούντες να παρουσιάσουν τους λόγους των αιτήσεών τους με περιεκτικό τρόπο, συμπεριλαμβανομένου του ζητήματος επιλογής διερμηνέα. Αντικαθιστά την παράγραφο 7 του προηγούμενου άρθρου 8, που ρύθμιζε απλώς το ειδικό θέμα της επιλογής του φύλου του διερμηνέα κατά τη διάρκεια της συνέντευξης. Η παράγραφος 2 στοιχείο β), τελευταία πρόταση, επιτρέπει στα κράτη μέλη για οικονομικούς λόγους να επιλέξουν διερμηνέα μιας περισσότερο συνηθισμένης γλώσσας όταν δεν ζημιώνονται τα συμφέροντα του αιτούντα.

Άρθρο 12

Το άρθρο αυτό διακρίνει μεταξύ δύο διαφορετικών περιπτώσεων σχετικά με το καθεστώς των πρακτικών της προσωπικής συνέντευξης στη διαδικασία. Συγκεντρώνει και αποσαφηνίζει τις παραγράφους 2 και 6 του πρώην άρθρου 8.

1. Η παράγραφος αυτή εισάγει την υποχρέωση σύνταξης πρακτικών κάθε προσωπικής συνέντευξης.
2. Ως αντανάκλαση της αρχής της δίκαιης και αποτελεσματικής διαδικασίας η παράγραφος αυτή θεσπίζει το γενικό κανόνα ότι τα κράτη μέλη πρέπει να μεριμνούν ώστε σε όλες τις περιπτώσεις, οι αιτούντες να έχουν έγκαιρη πρόσβαση στα πρακτικά της προσωπικής συνέντευξης, στα οποία βασίζεται ή θα βασισθεί η απόφαση. Αυτό επιτρέπει στον αιτούντα να ασκήσει σωστά το δικαίωμα προσφυγής και επιτρέπει στα δευτεροβάθμια όργανα, όπου χρειάζεται, να επαληθεύουν εάν η απόφαση βασίζεται σε συναφείς πληροφορίες. Τονίζεται ότι η υποχρέωση δεν περιορίζεται πλέον στην τακτική διαδικασία.
3. Η διάταξη αυτή ρυθμίζει την ειδική περίπτωση σε ορισμένα κράτη μέλη όπου ζητείται η συγκατάθεση του αιτούντα ως προς το περιεχόμενο των πρακτικών της προσωπικής συνέντευξης. Όπου ζητείται, πρέπει να διασφαλίζεται ότι ο αιτών έχει τη δυνατότητα να ζητεί ή να προτείνει διορθώσεις λόγω μεταφραστικών σφαλμάτων ή παρανοήσεων που εμφανίζονται στα πρακτικά. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας λήψης απόφασης, προτείνεται συμπληρωματική διάταξη, σε περίπτωση που ο αιτών αρνείται να εγκρίνει το περιεχόμενο των πρακτικών της προσωπικής συνέντευξης. Σε αυτή την περίπτωση πρέπει τα κράτη μέλη να μπορούν να λάβουν απόφαση όσον αφορά την αίτηση παροχής ασύλου.

Άρθρο 13

Το πρώην άρθρο 9 (νομική συνδρομή) διαιρείται σε δύο άρθρα.

Το άρθρο 13 θεσπίζει το δικαίωμα νομικής συνδρομής κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου και το άρθρο 14 τα δικαιώματα των δικηγόρων ή νομικών συμβούλων. Ως νομική συνδρομή νοείται κάθε μορφή συνδρομής ή εκπροσώπησης από πρόσωπο σχετικά με την εξέταση της διαδικασίας ασύλου. Μπορεί να παρέχεται από δικηγόρο ή νομικό σύμβουλο που έχει τα συναφή προσόντα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

Στο άρθρο 13 προστίθενται περαιτέρω όροι ώστε να μπορεί να τύχει ο αιτών δωρεάν νομικής συνδρομής μετά από αρνητική απόφαση.

1. Η παράγραφος 1 θεσπίζει το γενικό κανόνα για το δικαίωμα σε νομική συνδρομή και εκπροσώπηση. Κάθε αιτών πρέπει να έχει τη δυνατότητα να συμβουλευθεί (αντί για να έρθει σε επαφή) με αποτελεσματικό τρόπο ένα δικηγόρο ή άλλο νομικό σύμβουλο για ζητήματα που άπτονται της αίτησης ασύλου του σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, καθώς και μετά την αρνητική απόφαση.
2. Η παράγραφος 2 θεσπίζει τους κανόνες για δωρεάν συνδρομή μετά από την αρνητική απόφαση. Μετά από πρόταση ορισμένων κρατών μελών προστέθηκαν νέες προϋποθέσεις για την παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής μετά τη λήψη δυσμενούς απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή. Κατ' αρχή, οι αιτούντες πρέπει να ζητήσουν τη συνδρομή αυτή. Κατά δεύτερο λόγο, τα κράτη μέλη μπορούν μεταγενέστερα να προβλέψουν την εξέταση της αναγκαιότητάς της. Αυτή η εξέταση μπορεί να γίνεται βάσει του κριτηρίου των επαρκών πόρων και του κριτηρίου του βάσιμου της αίτησης. Όπου τα κράτη μέλη εφαρμόζουν αυτά τα κριτήρια το κοινοτικό δίκαιο δεν πρέπει να περιγράφει λεπτομερώς τους λόγους και τη διαδικασία αλλά απλώς να θεσπίζει τη γενική προσέγγιση. Επομένως, προτείνεται μόνο η θέσπιση του προτύπου που εγκρίθηκε με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τρίτον, επιτρέπεται στα κράτη μέλη να περιορίσουν τη δωρεάν νομική συνδρομή στους δικηγόρους ή νομικούς συμβούλους που έχουν καθοριστεί ειδικά από το εθνικό δίκαιο για να συνδράμουν ή/και να εκπροσωπούν τους αιτούντες άσυλο. Αυτό σημαίνει ότι οι αιτούντες παραμένουν ελεύθεροι να επιλέγουν δικηγόρο ή νομικό σύμβουλο αλλά δεν μπορούν πλέον να επικαλούνται το δικαίωμα δωρεάν νομικής συνδρομής σε αυτές τις περιπτώσεις.

Άρθρο 14

Το άρθρο αυτό προβλέπει τρία δικαιώματα των δικηγόρων ή νομικών συμβούλων: το δικαίωμα πρόσβασης στο φάκελο του αιτούντα, το δικαίωμα επίσκεψης στον αιτούντα σε κλειστές ζώνες και το δικαίωμα παράστασης στην προσωπική συνέντευξη. Τα δικαιώματα της πρώτης και τρίτης παραγράφου είναι νέα.

1. Ο δικηγόρος ή νομικός σύμβουλος πρέπει να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες που περιέχονται στο φάκελο του αιτούντα ώστε να μπορεί να υπερασπίζεται δεόντως τα δικαιώματα του πελάτη του σε όλες τις περιπτώσεις. Ωστόσο, αυτός ο κανόνας δεν σημαίνει ότι τα εν λόγω πρόσωπα έχουν πρόσβαση σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή ή σε όλες τις πληροφορίες. Επιτρέπεται στα κράτη μέλη να διατηρούν πρακτικές ρυθμίσεις σχετικά με το θέμα αυτά. Όσον αφορά τις πληροφορίες που περιέχονται στο φάκελο του αιτούντα, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να παράσχουν πρόσβαση στις πληροφορίες, οι οποίες μπορεί να εξετασθούν από τις αρχές που αναφέρονται στο κεφάλαιο IV.

Η παράγραφος 2 του πρώην άρθρου 9 αναθεωρήθηκε για να αποδώσει καλύτερα την υποκείμενη αρχή και να σκιαγραφήσει τις υποχρεώσεις των κρατών μελών όσον αφορά τη χορήγηση πρόσβασης στους δικηγόρους ή νομικούς συμβούλους σε αιτούντες άσυλο που βρίσκονται σε κλειστές ζώνες. Κατ' αρχήν τώρα προτείνεται να μπορούν τα κράτη μέλη να ελέγχουν την πρόσβαση στους αιτούντες άσυλο που βρίσκονται σε κλειστές ζώνες μόνο όταν αυτό είναι απαραίτητο για την ασφάλεια της ζώνης ή απαραίτητο για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εξέτασης. Η αναφορά στην ποιότητα της νομικής συνδρομής αντικαθίσταται από αναφορά στην ασφάλεια σε αυτές τις ζώνες. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εξέταση των αιτήσεων ασύλου σε κλειστές ζώνες, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τις προθεσμίες για τη λήψη απόφασης που θεσπίζονται σε εθνικές νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέγουν τη θέσπιση κανόνων για το χρόνο και τη διάρκεια της πρόσβασης στους αιτούντες άσυλο από τους δικηγόρους ή νομικούς συμβούλους. Δεύτερον, το δικαίωμα δεν παρέχεται σε κάθε δικηγόρο αλλά περιορίζεται στους δικηγόρους ή νομικούς συμβούλους που στην πράξη συνδράμουν ή/και εκπροσωπούν τους αιτούντες που διαμένουν σε κλειστές ζώνες. Τέλος, σύμφωνα με την τροπολογία 34 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, προτίθεται ότι οι περιορισμοί με βάση αυτή την παράγραφο πρέπει να είναι αυστηρά απαραίτητοι για τους σκοπούς που περιγράφονται και δεν πρέπει ποτέ να έχουν ως αποτέλεσμα την ακύρωση στην πράξη του δικαιώματος πρόσβασης σε νομική συνδρομή.

2. Αντίθετα από την παράγραφο 3 του πρώην άρθρου 9, η διάταξη αυτή εκτείνει την παράσταση δικηγόρου ή νομικού συμβούλου σε προσωπικές συνεντεύξεις και σε συνεντεύξεις σύμφωνα με την ταχεία διαδικασία. Επιπλέον, υπάρχουν ορισμένες τροποποιήσεις της διατύπωσης.

Άρθρο 15

Το άρθρο αυτό εισάγει τις απαραίτητες πρόσθετες διαδικαστικές εγγυήσεις για ασυνόδευτους ανήλικους σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης της Βιέννης του Δεκεμβρίου 1998 και τον πίνακα αποτελεσμάτων.

Η παράγραφος 1 διευκρινίζει τις διαδικαστικές εγγυήσεις που πρέπει να παρέχονται σε όλους τους ασυνόδευτους ανήλικους, ανεξάρτητα από τη φύση της διαδικασίας που ακολουθείται για την επεξεργασία της αίτησής τους. Έχει επέλθει αλλαγή ορισμού (ήτοι η εισαγωγή της έννοιας του εκπροσώπου) ενώ είναι απαραίτητη η παραπομπή στην παράγραφο 3 του άρθρου 190 (η δυνατότητα μη κλήσης ανήλικου για προσωπική συνέντευξη για την αίτηση ασύλου). Η ιδέα της αρχικής πρότασης, ότι ο εκπρόσωπος που συνδράμει τον ασυνόδευτο ανήλικο, θα μπορούσε, εάν χρειαστεί, να συζητήσει με τον ασυνόδευτο ανήλικο την ανάγκη συνέχισης της διαδικασίας όταν προσφέρονται άλλες λύσεις, διατηρείται πλήρως.

Η παράγραφος 2 εστιάζεται στις συνθήκες εξέτασης και απόφασης σχετικά με αίτηση που υποβάλλεται από ασυνόδευτο ανήλικο. Τα άρθρα 10 παράγραφος 2, 14 παράγραφος 1 στοιχεία γ) και δ) ενώνονται. Ως ελάχιστη προδιαγραφή η προσωπική συνέντευξη πρέπει να διενεργείται από πρόσωπο καταρτισμένο σχετικά με τις ειδικές ανάγκες των ανηλίκων [στοιχείο α)]. Αυτό επίσης εφαρμόζεται για τον υπάλληλο που λαμβάνει την απόφαση σχετικά με την αίτηση [στοιχείο β)].

Η παράγραφος 3 θεσπίζει δύο διαδικαστικές προδιαγραφές που εφαρμόζονται στην περίπτωση που ένα κράτος μέλος χρησιμοποιεί ιατρικές εξετάσεις για τον προσδιορισμό της ηλικίας των ασυνόδευτων ανηλίκων. Το στοιχείο α) επανήλθε στα ουσιώδη στοιχεία του, δηλαδή στην υποχρέωση ενημέρωσης του ασυνόδευτου ανήλικου για την πιθανότητα μιας ανάλογης εξέτασης. Μολονότι, ο ασυνόδευτος ανήλικος μπορεί να αρνηθεί να υποβληθεί σε ιατρικές εξετάσεις, η άρνηση αυτή δεν πρέπει να εμποδίζει την αποφαινόμενη αρχή να λάβει απόφαση σχετικά με την αίτησή του. Επομένως, για τη διασφάλιση της δίκαιης αξιολόγησης προτείνεται να προστεθεί μέσω εγγύησης ότι η απόρριψη της αίτησης δεν μπορεί να βασιστεί μόνο στην άρνηση του ανήλικου. Η εγγύηση αυτή είναι ανάλογη με αυτή που αναφέρεται στην άρνηση έγκρισης των πρακτικών της συνέντευξης στο άρθρο 12 παράγραφος 2. Είναι προφανές ότι οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται στις ιατρικές εξετάσεις για τον προσδιορισμό της ηλικίας των ασυνόδευτων ανηλίκων πρέπει να είναι σαφείς και να σέβονται την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Το πρώην άρθρο 10 παράγραφος 3 στοιχείο α) διαγράφεται.

Άρθρο 16

Το άρθρο αυτό ορίζει τις κοινές προδιαγραφές για τη διεξαγωγή ερευνών κατά την εξέταση όλων των αιτήσεων ασύλου. Στο άρθρο 25 επήλθαν κυρίως αλλαγές στη διατύπωση. Ωστόσο, μετακινήθηκε από το κεφάλαιο για τις διαδικασίες ουσιαστικού προσδιορισμού, τμήμα τακτικών διαδικασιών, στο κεφάλαιο για τις βασικές αρχές και εγγυήσεις, καθώς η εξέταση σύμφωνα με την ταχεία διαδικασία, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, πρέπει να συνεπάγεται ουσιαστική εξέταση, λαμβανομένης υπόψη της Σύμβασης της Γενεύης. Επομένως οι προδιαγραφές εφαρμόζονται πλήρως στην ταχεία διαδικασία.

Άρθρο 17

Το άρθρο 17 ορίζει το ελάχιστο πλαίσιο για την αξιολόγηση της νομιμότητας των περιπτώσεων κράτησης αλλά χρησιμοποιεί διαφορετική οπτική γωνία από το πρώην άρθρο 11. Αντί να απαριθμεί λεπτομερώς τους νόμιμους λόγους κράτησης, προτείνει τον περιορισμό του πεδίου του κοινοτικού δικαίου όσον αφορά το πρώτο στάδιο εναρμόνισης στη θέσπιση εγγυήσεων για τις εξαιρέσεις στην αρχή ότι ο αιτών δε πρέπει να κρατείται για το λόγο και μόνο ότι έχει υποβάλει αίτηση ασύλου. Οι εγγυήσεις που απαριθμούνται στην παράγραφο 1 είναι διττές: μια γενική περιγραφή του σκοπού της κράτησης στη διαδικασία ασύλου και των διαδικαστικών εγγυήσεων. Ως προς το σκοπό, τα κράτη μέλη πρέπει να βασίζονται στους ατομικούς λόγους κράτησης είτε στην ανάγκη αποτελεσματικής εξέτασης της αίτησης ασύλου είτε στην πρόληψη της φυγής του αιτούντα. Οι διαδικαστικές εγγυήσεις συνίσταται στο γεγονός ότι η κράτηση διεξάγεται σύμφωνα με τη διαδικασία η οποία θεσπίζεται από εθνική νομοθετική ή κανονιστική διάταξη και ότι κάθε απόφαση κράτησης συγκεκριμένου αιτούντα είναι είτε αντικειμενικά αναγκαία για την αποτελεσματική εξέταση είτε σε περίπτωση κινδύνου φυγής, βασίζεται μόνο στην αξιολόγηση της προσωπικής συμπεριφοράς του αιτούντα. Επιπλέον, πρέπει να διενεργούνται αρχικοί και μεταγενέστεροι δικαστικοί έλεγχοι της κράτησης. Τα εν λόγω δικαστήρια πρέπει να έχουν την απαραίτητη αρμοδιότητα για να ελέγχουν τα εντάλματα κράτησης σύμφωνα με την παρούσα διάταξη.

Σύμφωνα με την πρακτική σε μερικά κράτη μέλη, η παράγραφος 2 εισάγει την ευχέρεια για τα κράτη μέλη να κρατούν τους αιτούντες στην αρχή της διαδικασίας προκειμένου να ληφθεί μια γρήγορη απόφαση. Η προθεσμία των δύο εβδομάδων αποτελεί βασική εγγύηση κατά της κατάχρησης.

Τονίζεται ότι το πεδίο εφαρμογής αυτού του άρθρου περιορίζεται στο στάδιο της εξέτασης της αίτησης ασύλου από την αποφαινόμενη αρχή. Από τη διατύπωση της παραγράφου 1 συνάγεται ότι οι εθνικές πολιτικές σχετικά με την κράτηση για άλλους λόγους (εθνική ασφάλεια, ποινική δίκη, κ.λπ) δεν θίγονται επ' ουδενί. Επιπλέον, τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να ρυθμίσουν την κράτηση σε άλλα στάδια της διαδικασίας, όπως την κράτηση για τη διασφάλιση της δυνατότητας απέλασης ή την κράτηση αιτούντα άσυλο του οποίου απορρίφθηκε η αίτηση.

Άρθρο 18

Προκειμένου να ενισχυθεί ο μηχανισμός καθορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου στην ΕΕ προτείνεται τα κράτη μέλη να μπορούν να κρατούν αιτούντα ενώ αυτός αναμένει τη μεταφορά του σε άλλο κράτος μέλος. Η διάταξη αυτή δεν πρέπει να ενταχθεί στο άρθρο 17 αφού το προσωρινό πεδίο εφαρμογής είναι διαφορετικό από τις περιπτώσεις που περιγράφονται σε αυτό το άρθρο, διότι η μεταφορά σε άλλο κράτος μέλος διενεργείται μετά την απόρριψη της αίτησης ως απαράδεκτης. Η πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας [COM(2001) 447 τελικό] ορίζει ότι η μεταφορά διενεργείται εντός έξι μηνών. Σε περιπτώσεις όπου ο αιτών κρατείται η μεταφορά πρέπει να επιταχυνθεί. Επομένως προτείνεται ο περιορισμός της κράτησης σε ένα μήνα για αυτή την περίπτωση.

Άρθρο 19

Τα άρθρα 19 και 20 συνιστούν σημαντική προσθήκη στις ελάχιστες προδιαγραφές της αρχικής πρότασης. Είναι το αποτέλεσμα εκτεταμένων συζητήσεων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων για τις αρχές που θεσπίζονται στο πρώην άρθρο 16. Για λόγους αποτελεσματικότητας θεωρείται επιτακτική η θέσπιση σαφών και συγκεκριμένων προδιαγραφών σχετικά με την περίπτωση διακοπής ή παύσης των διαδικασιών είτε λόγω ρητής ανάκλησης (άρθρο 19) είτε για άλλους λόγους (άρθρο 20). Ενώ οι προδιαγραφές περιγράφουν λεπτομερώς τις διαδικαστικές επιλογές που διαθέτουν τα κράτη μέλη, επίσης καθορίζουν τις εγγυήσεις που είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση της κατάλληλης εξέτασης των αιτήσεων στις περιπτώσεις αυτές.

Το παρόν άρθρο αφορά τη ρητή ανάκληση της αίτησης, επομένως την ανάκληση από τον ίδιο τον αιτούντα είτε γραπτά είτε προφορικά, είτε αυτοπροσώπως είτε από τον δικηγόρο ή νομικό σύμβουλο του. Οι συζητήσεις στο επίπεδο των εμπειρογνομόνων έδειξαν την ανάγκη ευελιξίας που έχουν τα κράτη μέλη σε αυτές τις περιπτώσεις. Επομένως, η οδηγία προσφέρει στα κράτη μέλη την επιλογή είτε αναστολής της εξέτασης είτε απόρριψης της αίτησης εάν ο αιτών επιθυμεί να ανακαλέσει την αίτησή του. Τεκμαίρεται ότι η απόρριψη της υπόθεσης ως προς την ουσία της (ήτοι απόρριψη διότι ο αιτών δεν έχει δικαιολογημένο φόβο δίωξης σύμφωνα με τη σύμβαση της Γενεύης) είναι δυνατή μόνο εάν η αποφαινόμενη αρχή διαθέτει αρκετές πληροφορίες για να το πράξει (στις περισσότερες περιπτώσεις πιθανώς μετά την προσωπική συνέντευξη). Εάν η εξέταση ανασταλεί μετά την ανάκληση χωρίς τη λήψη απόφασης, μια σημείωση στο φάκελο θα αποτελέσει αποδεικτικό στοιχείο της ανάκλησης (παράγραφος 2). Αυτό είναι σημαντικό σε περίπτωση που ο αιτών εμφανισθεί μετέπειτα και υποβάλει άλλη αίτηση ή επιθυμεί να κινηθεί εκ νέου την προηγούμενη αίτησή του. Το παρόν άρθρο δεν διευκρινίζει τι συμβαίνει σε αυτές τις περιπτώσεις. Τα κράτη μέλη πρέπει να εξετάσουν την αίτηση σύμφωνα με τις άλλες προδιαγραφές. Για αυτό το λόγο το άρθρο 38 (δικαίωμα πραγματικής προσφυγής) παρέχει ένα πιθανό μηχανισμό.

Άρθρο 20

Το παρόν άρθρο ασχολείται με την περίπτωση όπου ο αιτών άσυλο δεν ανακαλεί ρητά την αίτησή του αλλά φαίνεται να μην ενδιαφέρεται για την απόφαση σχετικά με την αίτησή του. Κατά γενική ομολογία, η συμπεριφορά ενός αιτούντα μπορεί να δικαιολογήσει το συμπέρασμα ότι σιωπηρά επιθυμεί να ανακαλέσει την αίτησή του ή να υπαναχωρήσει από αυτή και τούτο πρέπει να ρυθμίζεται στην οδηγία.

Η παράγραφος 1 προβλέπει τους λόγους του τεκμηρίου ανάκλησης της αίτησης ή υπαναχώρησης από αυτή. Γενικά, αφορά περιπτώσεις μη συμμόρφωσης (με τις υποχρεώσεις ή τις προθεσμίες, κ.λπ) ή έλλειψης συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων εξαφάνισης ενός προσώπου (χωρίς άδεια). Όπως και στο άρθρο 19 παράγραφος 1 τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να αποφασίσουν την αναστολή της εξέτασης της αίτησης ή την απόρριψη της αίτησης.

Η παράγραφος 2 εξετάζει την περίπτωση επανεμφάνισης του αιτούντα. Ανεξάρτητα από τις εθνικές ρυθμίσεις που έχουν θεοπιστεί για την αντιμετώπιση ανάλογων περιπτώσεων, η βασική εγγύηση συνίσταται στο γεγονός ότι ο ενδιαφερόμενος δεν μπορεί να αποβληθεί στη χώρα καταγωγής του πριν αποδειχθεί ότι δεν έχει δικαιολογημένο φόβο δίωξης. Μολονότι αυτή η ιδέα αποτελεί τη βάση όλης της οδηγίας, έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον εδώ όταν μια ατομική υπόθεση δεν κινείται εκ νέου. Εάν η υπόθεση κινηθεί εκ νέου τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να συνεχίσουν την εξέταση στο στάδιο στο οποίο ανεστάλη προηγουμένως η αίτηση ή να επιλέξουν να ξεκινήσουν από την αρχή. Εάν η αίτηση είχε απορριφθεί αντί να ανασταλεί και η απόρριψη έχει καταστεί τελική, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν την ειδική διαδικασία για τις μεταγενέστερες αιτήσεις που περιγράφεται στα άρθρα 33 και 34.

Άρθρο 21

Ελάχιστονες αλλαγές στη διατύπωση έγιναν στην πρώτη πρόταση και στο τελευταίο στοιχείο. Η αρχική διατύπωση του άρθρου 17 στοιχείο μεταβλήθηκε σε «παρουσιάζει τις απόψεις της» για να αποφευχθεί η εντύπωση ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εμπλέκουν την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες στις διαδικασίες προσφυγής με τον ίδιο τρόπο που ο αιτών και η αποφαινόμενη αρχή συμμετέχουν σε αυτές τις διαδικασίες.

Άρθρο 22

Σε μία αιτιολογική σκέψη αναγνωρίζεται ότι οι διατάξεις της οδηγίας του Συμβουλίου 95/46/EK για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών εφαρμόζονται στη διαβίβαση δεδομένων σύμφωνα με τους όρους της παρούσας οδηγίας και ότι πρέπει επίσης να εφαρμόζονται στη διαβίβαση δεδομένων στην Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες. Επομένως, τα πρώην άρθρα 15 παράγραφοι 1 και 4 διαγράφονται. Η χρήση των δεδομένων από την ίδια την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες δεν υπόκειται στο εθνικό δίκαιο αλλά διέπεται από τους αυστηρούς κανόνες της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών για το απόρρητο.

Κεφάλαιο III

Διαδικασίες σε πρώτο βαθμό

Άρθρο 23

Το άρθρο 23, που αφορά την επιλογή διαδικασιών που διαθέτουν τα κράτη μέλη, είναι νέα διάταξη. Λαμβάνει υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου που τόνισαν ότι η οδηγία πρέπει να περιλαμβάνει ταχεία διαδικασία για τις απαράδεκτες και προδήλως αβάσιμες αιτήσεις (πρώην κεφάλαια III και IV τμήμα 2) και τακτική διαδικασία (πρώην κεφάλαιο IV τμήμα 1), καθώς και μεταγενέστερες διαβουλεύσεις σχετικά με ειδικούς κανόνες για τις επαναλαμβανόμενες αιτήσεις και τις αιτήσεις που εξετάζονται στα εξωτερικά σύνορα. Ως αποτέλεσμα της εστίασης στις ταχείες διαδικασίες, οι τακτικές διαδικασίες παραμένουν υπ' ευθύνη των κρατών μελών με την επιφύλαξη των διατάξεων του κεφαλαίου II (βασικές αρχές και εγγυήσεις) και του κεφαλαίου IV (διαδικασίες προσφυγής).

Άρθρο 24

Το άρθρο αυτό, το οποίο αποτελείται από στοιχεία των πρώην άρθρων 23 και 29, απλουστεύθηκε και τροποποιήθηκε βάσει των συμπερασμάτων του Συμβουλίου. Οι παράγραφοι 1-3 ακολουθούν τη διατύπωση των συμπερασμάτων.

Στην παράγραφο 2 ορίζεται ότι η παράταση είναι έγκυρη μόνο μετά τη γραπτή κοινοποίηση στον αιτούντα ή στο δικηγόρο ή νομικό σύμβουλό του, επομένως επαναλαμβάνεται η διατύπωση του πρώην άρθρου 24 παράγραφος 3 τελευταία φράση και λαμβάνονται υπόψη οι αλλαγές που έγιναν στο πρώην άρθρο 7 σχετικά με το ρόλο της νομικής συνδρομής για την ενημέρωση του αιτούντα. Αυτή η προδιαγραφή εξυπηρετεί το νόμιμο σκοπό της ασφάλειας του δικαίου.

Η παράγραφος 3 ασχολείται με τις συνέπειες της μη συμμόρφωσης με τις προθεσμίες. Επιπλέον, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, προστέθηκε ότι όπου η μη συμμόρφωση με τις προθεσμίες οφείλεται στον αιτούντα, αυτός δεν μπορεί να επικαλεστεί τις συνέπειές της. Αυτή η διάταξη πρέπει να χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις κατάχρησης.

Η παράγραφος 4 εισάγει ένα ειδικό μηχανισμό για μια συγκεκριμένη κατηγορία υποθέσεων που δεν μπόρεσαν αλλά παρόλα ταύτα έπρεπε να έχουν αποφασισθεί σύμφωνα με την ταχεία διαδικασία. Αναγνωρίζεται ότι οι προθεσμίες ενέχουν τον κίνδυνο, ορισμένοι αιτούντες να προσπαθήσουν να καθυστερήσουν την εξέταση της υπόθεσής τους, για παράδειγμα με την εκούσια απόκρυψη συναφών πληροφοριών προκειμένου να εξεταστεί η υπόθεσή τους με την τακτική διαδικασία, μολονότι τα πραγματικά δεδομένα της υπόθεσής τους πρέπει να εξεταστούν με την ταχεία διαδικασία. Σε ορισμένες από αυτές τις περιπτώσεις, τα κράτη μέλη πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να θεωρούν μια απόφαση επί αίτησης ως απόφαση που ελήφθη σύμφωνα με την ταχεία διαδικασία, μολονότι δεν έχει ληφθεί εντός των προθεσμιών. Προς τούτο, πρέπει να διαπιστωθεί ότι ο αιτών α) έχει αποκρύψει ουσιώδεις πληροφορίες και β) έπραξε τα παραπάνω χωρίς εύλογη αιτία και κακόπιστα. Παρόμοια διάταξη προβλεπόταν στο άρθρο 37 της αρχικής πρότασης, αν και τεχνικά ήταν διαφορετική διότι είχε τοποθετηθεί στο κεφάλαιο για τις προσφυγές. Τονίζεται ότι αυτή η παράγραφος δεν μπορεί να εφαρμοστεί εάν ο αιτών δεν μπορούσε να παράσχει τις συναφείς πληροφορίες νωρίτερα, για παράδειγμα διότι παρέλαβε τα σχετικά τεκμήρια μετά από τέσσερις μήνες. Σε αυτή την περίπτωση θα ήταν περισσότερο αρμόζουσα η παράταση της προθεσμίας.

Η παράγραφος 5 διευκρινίζει ότι κάθε απόρριψη αίτησης που υποβάλλεται δυνάμει της πρότασης κανονισμού Δουβλίνου II θεωρείται απόφαση που λαμβάνεται σύμφωνα με την ταχεία διαδικασία, ανεξάρτητα από το χρονικό πλαίσιο εντός του οποίου ελήφθη η απόφαση.

Άρθρο 25

Το άρθρο 25 απαριθμεί τις περιπτώσεις στις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν να απορρίψουν την αίτηση ασύλου ως απαράδεκτη. Σύμφωνα με την κατηγορία α) σχετικά με το μηχανισμό που δημιουργήθηκε με τη Σύμβαση του Δουβλίνου και οποίος θα γίνει σύντομα κοινοτικός, προστίθεται αναφορά στη Νορβηγία και την Ισλανδία ενόψει της έγκρισης της απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Ισλανδίας και του Βασιλείου της Νορβηγίας για τα κριτήρια και τους μηχανισμούς καθορισμού του κράτους που είναι αρμόδιο για την εξέταση αίτησης παροχής ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος ή στην Ισλανδία ή τη Νορβηγία (Απόφαση του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2001 (2001/258/EK). Επιπλέον, μεταβλήθηκε η διατύπωση («αναγνώρισε ότι είναι υπεύθυνο» αντί για «είναι υπεύθυνο») σύμφωνα με την τροπολογία 56 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Επιπλέον, μετά τις διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη, οι κατηγορίες του πρώην άρθρου 18 συμπληρώθηκαν με δύο κατηγορίες οι οποίες προτάθηκαν στο έγγραφο εργασίας της Επιτροπής για τη σχέση μεταξύ της διασφάλισης της εσωτερικής ασφάλειας και της τήρησης των διεθνών υποχρεώσεων και πράξεων περί προστασίας [COM(2001) 743 τελικό]. Αφορά δύο ομάδες περιπτώσεων, ιδίως α) όταν έχει απαγγελθεί κατηγορία από διεθνές ποινικό δικαστήριο στον αιτούντα άσυλο και β) όταν εκκρεμεί αίτημα έκδοσης από χώρα άλλη εκτός της χώρας καταγωγής του αιτούντα. Μπορεί να χρειαστούν περαιτέρω συζητήσεις για αυτούς τους νέους λόγους.

Άρθρο 26

Το πρώην άρθρο 20 τροποποιήθηκε ελαφρά. Ορίζει ότι το επίπεδο προστασίας στην πρώτη χώρα ασύλου πρέπει να συμφωνεί με τις προδιαγραφές που θεσπίζονται στο διεθνές δίκαιο.

Άρθρο 27

Το πρώην άρθρο 21 δεν έχει αλλάξει, με την εξαίρεση του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 3. Σύμφωνα με την τροπολογία 58 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, προστίθεται ότι τα κράτη μέλη επεξηγούν κάθε μεταβολή στον χαρακτηρισμό μιας χώρας ως ασφαλούς τρίτης χώρας. Μια παρόμοια τροπολογία έγινε στο πρώην άρθρο 30 (τώρα 30) για τον καθορισμό των ασφαλών χωρών καταγωγής.

Άρθρο 28

Στο πρώην άρθρο 22 έγιναν μερικές ελάχιστον τροποποιήσεις. Πρώτα, η αναφορά σε «προηγούμενη παραμονή» στο στοιχείο α) διαγράφηκε ως περιττή. Δεύτερο, προστέθηκε η φράση «γίνεται δεκτός» για να ληφθεί υπόψη η περίπτωση όπου ένα πρόσωπο δεν ήταν ποτέ πριν στην τρίτη χώρα αλλά έχει μόνο μια σχέση ή στενούς δεσμούς με τη χώρα αυτή. Τρίτον, το πρώην άρθρο 23 παράγραφος 5 ενσωματώθηκε σε αυτό το άρθρο, ενώ το «μπορούν να χορηγήσουν» μεταβλήθηκε σε «χορηγούν» σύμφωνα με την τροπολογία 62 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Παρά τις τροποποιήσεις αυτές, αναμένεται ότι θα χρειαστούν περαιτέρω συζητήσεις.

Άρθρο 29

Το πρώην άρθρο για τις προδήλως αβάσιμες αιτήσεις διαιρέθηκε σε δύο χωριστά άρθρα: ένα για την απόρριψη των προδήλως αβάσιμων περιπτώσεων (άρθρο 29) και ένα άλλο άρθρο για την απόρριψη άλλων περιπτώσεων για λόγους ουσίας σύμφωνα με την ταχεία διαδικασία (άρθρο 32). Η έννοια του «προδήλως αβάσιμου» προϋποθέτει ότι ο αιτών δεν απέδειξε εκ πρώτης όψεως ότι δικαιούται να τύχει του καθεστώτος του πρόσφυγα· η έννοια αυτή συνδέεται με την έλλειψη νομικής θεμελίωσης της αξίωσης που προβάλλει ο αιτών. Οι τρεις περιπτώσεις που περιγράφονται στις παραγράφους α) έως γ) αποτελούν παραδείγματα αυτής της έννοιας, αλλά οι περιπτώσεις στο άρθρο 32 δεν αποτελούν.

Με δεδομένη τη νέα προσέγγιση των άρθρων 29 και 32, δεν είναι πλέον αναγκαία η εξαίρεση στο πρώην άρθρο 28 παράγραφος 2 στοιχείο α) (εναλλακτική λύση εσωτερικής φυγής). Η αλλαγή προσέγγισης ως προς την εξαίρεση του πρώην άρθρου 28 παράγραφος 2 στοιχείο β), που αναφέρεται στον αποκλεισμό από το καθεστώς του πρόσφυγα, απορρέει από το έγγραφο εργασίας της Επιτροπής για τη σχέση μεταξύ της διασφάλισης της εσωτερικής ασφάλειας και της τήρησης των διεθνών υποχρεώσεων και πράξεων περί προστασίας [COM(2001) 743 τελικό].

Άρθρα 30 και 31

Τα άρθρα 30 και 31 (πρώην άρθρα 30 και 31) μαζί ορίζουν την προτεινόμενη κοινή προσέγγιση ως προς τις ασφαλείς χώρες καταγωγής. Η προσέγγιση δεν έχει μεταβληθεί, μολονότι το κείμενο έχει ελαφρώς αναδιατυπωθεί.

Άρθρο 32

Το άρθρο 32 διευκρινίζει ότι μια αίτηση μπορεί μόνο να απορριφθεί επί της ουσίας σύμφωνα με την ταχεία διαδικασία εάν πριν έχει αποδειχθεί ότι ο αιτών δεν έχει δικαιολογημένο φόβο διώξης σύμφωνα με τη σύμβαση της Γενεύης. Αυτή η προσέγγιση απορρέει από τα συμπεράσματα του Συμβουλίου. Μια ορισμένη συμπεριφορά του αιτούντα μπορεί να δικαιολογήσει την απόρριψη σύμφωνα με την ταχεία διαδικασία, εάν η υπόθεση είναι αβάσιμη. Ωστόσο, η ίδια η συμπεριφορά δεν μπορεί να οδηγήσει σε απόρριψη, διότι παρά τη συμπεριφορά του, ο αιτών μπορεί να είναι ακόμα πρόσφυγας.

Ταυτόχρονα, σύμφωνα με τις συζητήσεις στο Συμβούλιο για τη φύση της ταχείας διαδικασίας ορίστηκε ότι όλες οι εγγυήσεις που θεσπίζονται στο κεφάλαιο II της πρότασης εφαρμόζονται τώρα επίσης στην ταχεία διαδικασία. Με δεδομένη τη διαφορετική προσέγγιση στην έννοια της προδήλως αβάσιμης αίτησης και αυτή τη μείζονα αλλαγή στις διατάξεις του κεφαλαίου II, θεωρείται δικαιολογημένη η προσθήκη στον κατάλογο πέντε νέων λόγων.

Άρθρα 33 και 34

Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου προβλέπουν ότι για τις αιτήσεις ασύλου που υποβλήθηκαν μετά την απόρριψη προγενέστερης αίτησης από κράτος μέλος υπάρχει η δυνατότητα επεξεργασίας σε ειδικό πλαίσιο, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ταχεία επεξεργασία των αιτήσεων αυτών (II.1.10). Τα προτεινόμενα άρθρα 33 και 34 αφήνουν στα κράτη μέλη την απόφαση για την πρόβλεψη ή όχι ειδικής διαδικασίας σε περίπτωση μεταγενέστερων αιτήσεων, αποτελούμενης από προκαταρκτική εξέταση ή για την πλήρωση ορισμένων κριτηρίων (εξέταση που μπορεί να συγκριθεί με την εξέταση παραδεκτού). Εάν πληρούνται τα κριτήρια τα κράτη μέλη πρέπει να προχωρήσουν σε περαιτέρω εξέταση της πρότασης σύμφωνα με τις προδιαγραφές της παρούσας οδηγίας όπως θεσπίζονται στο κεφάλαιο II (σε ορισμένα κράτη μέλη αναφέρεται ως «κίνηση νέας διαδικασίας»). Όπου τα κράτη μέλη προβλέπουν αυτή τη διαδικασία, πρέπει να τηρούνται οι προδιαγραφές που θεσπίζονται σε αυτά τα άρθρα. Η βασική ιδέα έγκειται στο γεγονός ότι τα κράτη μέλη μπορούν να παρεκκλίνουν από τις προϋποθέσεις για την εξέταση της πρώτης αίτησης (βλέπε κεφάλαιο II) κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης, επιτρέποντας με αυτό τον τρόπο την ταχύτερη διαδικασία λήψης αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένης της αποβολής (βλέπε άρθρο 40 παράγραφος 3), εφόσον πληρούνται μερικοί όροι. Η ιδέα για τη διαδικασία προήλθε από την πρακτική στη Γερμανία. Τονίζεται ότι τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να θεσπίσουν αυτούς τους κανόνες και μπορούν να συνεχίζουν να εξετάζουν τις μεταγενέστερες αιτήσεις από προηγούμενους αιτούντες όπως κάθε αίτηση. Μερικά κράτη μέλη μπορεί ίσως να προτιμήσουν να δρουν με αυτό τον τρόπο και να απορρίπτουν τις μεταγενέστερες αιτήσεις από προηγούμενους αιτούντες ως αβάσιμες σύμφωνα με την ταχεία διαδικασία, όταν πληρούνται οι απαραίτητοι όροι του άρθρου 30 παράγραφος 2 στοιχείο δ).

Άρθρο 35

Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σημειώθηκε ότι παραμένει εκκρεμές το θέμα εάν η οδηγία πρέπει να εφαρμόζεται στις αιτήσεις ασύλου που έγιναν στα σύνορα κράτους μέλους (II.1.6). Με βάση τις μεταγενέστερες διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη, προτείνεται ειδική προσέγγιση για τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν στα σύνορα. Το σημείο εκκίνησης αυτής της προσέγγισης έγκειται στην υπεροχή του εθνικού δικαίου και τη δυνατότητα διαφύλαξης των ειδικών εθνικών χαρακτηριστικών των διαδικασιών αυτών και των διοικητικών ρυθμίσεων.

Ωστόσο, καθώς η προσέγγιση αυτή επιτρέπει στα κράτη μέλη να ακολουθήσουν προδιαγραφές κατώτερες από τις κοινές διαδικαστικές προδιαγραφές, είναι απαραίτητη η εισαγωγή της λεγόμενης ρήτρας διατήρησης της ισχύουσας κατάστασης. Επομένως, τα κράτη μέλη που κατά τη στιγμή της έγκρισης διαθέτουν ήδη νομοθεσία για τις διαδικασίες στα σύνορα μπορούν να παρεκκλίνουν από τις ελάχιστες προδιαγραφές του κεφαλαίου II, εκτός από τις προδιαγραφές που αναφέρονται ρητά σε αυτό το άρθρο, αλλά τα υπόλοιπα κράτη μέλη δεν μπορούν. Αυτό το εξαιρετικό καθεστώς αποβλέπει σε μια (λεπτή) ισορροπία μεταξύ των αναγκών εκείνων των κρατών μελών για τη διατήρηση ειδικής διαδικασίας στα σύνορα και της προστασίας των βασικών εγγυήσεων που παρέχονται σε όλους τους αιτούντες άσυλο σε όλη την ΕΕ, ανεξάρτητα από τη φύση των εφαρμοστέων πρακτικών ρυθμίσεων στα κράτη μέλη.

Άρθρα 36 και 37

Το πρώην άρθρο 26, που ασχολείται με το θέμα της ανάκλησης ή της ακύρωσης του καθεστώτος του πρόσφυγα κατά την έννοια του στοιχείου 1 δ) της πρώτης παραγράφου του άρθρου 63 της συνθήκης ΕΚ, μεταβάλλεται μόνο για να καλύψει την περίπτωση όπου ένα δικαστήριο ή άλλο όργανο και όχι η αποφαινόμενη αρχή αποφασίζει για την ανάκληση ή την ακύρωση.

Οι όροι «ανάκληση» ή «ακύρωση» προορίζονται να καλύψουν και την «παύση» του καθεστώτος του πρόσφυγα.

Κεφάλαιο IV

Διαδικασίες προσφυγής

Άρθρο 38

Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου έδωσαν την κύρια κατεύθυνση για την πλήρη αναδιάρθρωση του κεφαλαίου για τις προσφυγές. Τα κράτη μέλη δεν δέχθηκαν το σημείο εκκίνησης της αρχικής πρότασης ότι το κοινοτικό δίκαιο για τις διαδικασίες ασύλου έπρεπε να προβλέπει σύστημα τριών επιπέδων, με προσφυγή σε όργανο επανεξέτασης, το χαρακτήρα του οποίου θα καθόριζαν τα κράτη μέλη, και με πρόσβαση σε περαιτέρω προσφυγή ενώπιον δικαστηρίου για όλους τους αιτούντες στα κράτη μέλη. Επομένως, τα πρώην άρθρα 30 έως 40 είναι περιττά. Επιπλέον το κεφάλαιο για τις προσφυγές εκσυγχρονίστηκε και περιλαμβάνει πλέον μόνο τα ουσιώδη. Συνεπώς, οι διατάξεις για τις προθεσμίες στη λήψη αποφάσεων από τα όργανα επανεξέτασης και οι συνέπειες της μη συμμόρφωσης με το πρώην άρθρο 35, η κατ' επιλογή διαδικασία αυτόματης επανεξέτασης στο πρώην άρθρο 36, οι αναφορές στις ταχείες διαδικασίες για περιπτώσεις στα σύνορα στα πρώην άρθρα 34 παράγραφος 5 και 39 παράγραφος 4 καταργήθηκαν.

Η τροποποιημένη πρόταση περιορίζεται στην ανάπτυξη της αρχής του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου αντί για την αρχική «θεσμική» προσέγγιση. Η παρούσα πρόταση καθορίζει την αρχή στο άρθρο 34 παράγραφος 1 και την περιγράφει στις λοιπές παραγράφους του άρθρου 34 και στα άλλα άρθρα του κεφαλαίου αυτού. Η έννοια του πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου εμπνέεται από το άρθρο 47 του Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος με τη σειρά του βασίζεται στο άρθρο 13 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών. Το άρθρο 13 αναφέρεται σε «πραγματική προσφυγή ενώπιον εθνικής αρχής». Το άρθρο 47 του Χάρτη αναφέρεται σε ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο. Αυτό πρέπει να κατανοηθεί ως αναφορά σε δικαιοδοτικό όργανο. Το κοινοτικό δίκαιο προσφέρει μεγαλύτερη προστασία απ' ό,τι η προαναφερόμενη Ευρωπαϊκή Σύμβαση διότι εγγυάται το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου. Το Δικαστήριο ενέταξε την αρχή αυτή στη νομολογία του (Υπόθεση 222/84, Johnston κατά Chief Constable of the RUC και Υπόθεση 222/86, Unectef κατά Heylens). Σύμφωνα με το Δικαστήριο, η αρχή αυτή εφαρμόζεται επίσης στα κράτη μέλη όταν εκτελούν το κοινοτικό δίκαιο. Τα στοιχεία «ανεξάρτητο και αμερόληπτο» αποτελούν τυπικές προϋποθέσεις για την άσκηση πραγματικής προσφυγής και μπορεί να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνονται στην έννοια του «δικαστηρίου». Η νομολογία του Δικαστηρίου διακρίνει άλλες προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότητα της προσφυγής, όπως τη δυνατότητα επιβεβαίωσης ή ακύρωσης απόφασης.

Δεδομένης της επιλογής του Συμβουλίου να μην αναγκάσει τα κράτη μέλη να διαθέτουν σύστημα προσφυγής σε δύο επίπεδα στις υποθέσεις ασύλου και της προαναφερόμενης νομολογίας, φαίνεται ότι όπου υπάρχει μία μόνο προσφυγή, για παράδειγμα σε ορισμένες χώρες όσον αφορά τις προδήλως αβάσιμες ή απαράδεκτες αιτήσεις, πρέπει να υποβάλλεται ενώπιον δικαστηρίου. Υπό αυτή την έννοια, η Επιτροπή δεν μπορεί να ακολουθήσει τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, που περιλάμβαναν τη δυνατότητα προσφυγής ενώπιον ενός «οιονεί δικαστικού οργάνου».

Η αρχή της πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να διαθέτουν διοικητική αρχή υπεύθυνη για τη διοικητική προσφυγή που προηγείται της δικαστικής προσφυγής. Αυτό σημαίνει ότι η πραγματική προσφυγή μπορεί να περιλαμβάνει είτε δικαστική προσφυγή είτε διοικητική προσφυγή σε διοικητική αρχή που ακολουθείται από δικαστική προσφυγή. Ωστόσο, δεν χρειάζεται να διατυπωθούν τα παραπάνω στο ίδιο το κείμενο.

Η παράγραφος 2 προβλέπει ότι ανεξάρτητα από τη λήψη της απόφασης σύμφωνα με την τακτική ή την ταχεία διαδικασία, η πραγματική προσφυγή πρέπει να περιλαμβάνει πάντα τη δυνατότητα εξέτασης από το δικαστήριο τόσο πραγματικών όσο και νομικών ζητημάτων.

Η παράγραφος 3 διασφαλίζει ότι, όταν οι αρχές στα κράτη μέλη αρνούνται να κινήσουν εκ νέου την υπόθεση μετά την αναστολή της είναι δυνατή η δικαστική προσφυγή. Επίσης, πρέπει να είναι δυνατή η δικαστική προσφυγή κατά αποφάσεων που αφορούν τις προθεσμίες και την παράταση τους σύμφωνα με το άρθρο 24. Η πρώτη παράγραφος περιλαμβάνει δικαίωμα δικαστικής προσφυγής κατά της άρνησης περαιτέρω εξέτασης μεταγενέστερης αίτησης σύμφωνα με το κεφάλαιο II όπως αναφέρεται στα άρθρα 33 και 34.

Άρθρα 39 και 40

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου που καλούσαν για τη θεμελίωση επαρκούς διαφοροποίησης μεταξύ της τακτικής και ταχείας διαδικασίας, προτείνεται η πρόβλεψη χωριστών άρθρων για τη διοικητική προσφυγή και τη δικαστική προσφυγή κατά αποφάσεων που λαμβάνονται σύμφωνα με αυτές τις διαδικασίες.

Η μεγαλύτερη διάκριση μεταξύ της ταχείας και της τακτικής διαδικασίας προσφυγής έγκειται στο δικαίωμα διαμονής στο έδαφος, στις ζώνες διέλευσης αερολιμένων ή λιμένων ή στα σύνορα του σχετικού κράτους μέλους κατά τη διάρκεια αναμονής της έκβασης της διοικητικής προσφυγής ή της δικαστικής προσφυγής (παρακάτω αναφέρεται: ανασταλτικό αποτέλεσμα). Εάν μια απόφαση ληφθεί σύμφωνα με την τακτική διαδικασία τεκμαίρεται ότι η διοικητική προσφυγή ή η δικαστική προσφυγή κατά της απόφασης θα έχει αυτόματα ανασταλτικό αποτέλεσμα (άρθρο 39 παράγραφος 1 αλλά τα κράτη μέλη μπορούν να παρεκκλίνουν από αυτό μόνο δυνάμει των νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων που ισχύουν την ημέρα έγκρισης της παρούσας οδηγίας). Μολονότι στις ταχείες διαδικασίες εφαρμόζεται το ίδιο τεκμήριο, δεν προτείνεται ρήτρα διατήρησης της ισχύουσας κατάστασης και οι διατάξεις απλώς απαιτούν από τα κράτη μέλη να θεσπίζουν στο εθνικό τους δίκαιο σε ποιες περιπτώσεις δεν υπάρχει ανασταλτικό αποτέλεσμα (άρθρο 40 παράγραφος 1).

Η άλλη διάκριση αφορά τις υποθέσεις στις οποίες μπορεί να γίνει εξαίρεση στον κανόνα ότι, όπου δεν υπάρχει (αυτόματο) ανασταλτικό αποτέλεσμα, πρέπει πριν από την απέλαση να εκδοθεί η απόφαση του δικαστηρίου επί αιτήματος χορήγησης ανασταλτικού αποτελέσματος σε μια ειδική ατομική υπόθεση. Αυτό απορρέει από το γεγονός ότι κατά τη διαδικασία λαμβάνονται διαφορετικές αποφάσεις. Οι αποφάσεις που αφορούν τις εξαιρέσεις στο άρθρο 40 παράγραφος 3 λαμβάνονται πάντα σύμφωνα με τις ταχείες διαδικασίες.

Άρθρο 41

Το άρθρο αυτό συγκεντρώνει και τροποποιεί το πρώην άρθρο 34 παράγραφοι 1 έως 4, και απαιτεί από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν εκ των προτέρων, για λόγους ασφάλειας του δικαίου, κανόνες για τις προθεσμίες και τις αρμοδιότητες των εθνικών δικαστηρίων ή των διοικητικών αρχών που είναι υπεύθυνες αντίστοιχα για τη δικαστική προσφυγή και τη διοικητική προσφυγή σύμφωνα με το νέο άρθρο 38. Έχει προστεθεί δεύτερη παράγραφος στο θέμα της ανάκλησης ή της υπαναχώρησης κατά τη διάρκεια των διαδικασιών προσφυγής.

Κεφάλαιο V

Γενικές και τελικές διατάξεις

Άρθρο 42

Το πρώην άρθρο 41 για την εφαρμογή της οδηγίας χωρίς διακρίσεις τροποποιήθηκε για να ληφθεί υπόψη η διατύπωση του άρθρου 21 του Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που διακηρύχθηκε επίσημα μετά την έγκριση της αρχικής πρότασης.

Άρθρο 43

Το πρώην άρθρο 42 για τις κυρώσεις δεν μεταβλήθηκε.

Άρθρο 44

Το πρώην άρθρο 43 που αφορά την έκδοση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας δεν μεταβλήθηκε, εκτός από μερικές μικρές αλλαγές στη μορφή και τη συχνότητα υποβολής της έκθεσης. Σύμφωνα με τις τροπολογίες 8 και 101 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προτείνεται η τακτική υποβολή έκθεσης ανά δύο έτη που θα αφορά την εφαρμογή της οδηγίας. Η Επιτροπή στηρίζει αυτή την τροπολογία, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα αποτελέσει προηγούμενο για όλη την κοινοτική νομοθεσία για το άσυλο. Εκτιμάται ότι η παρούσα οδηγία έχει ιδιαίτερη σημασία για το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου διότι οι διαδικαστικοί κανόνες προηγούνται και διέπουν την άσκηση των δικαιωμάτων βάσει της λοιπής κοινοτικής νομοθεσίας για το άσυλο, όπως την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών και των απάτριδων ως προσφύγων ή προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους [COM(2001) 510 τελικό].

Άρθρο 45

Προστίθεται ένας κανόνας στην ανακοίνωση προς την Επιτροπή του κειμένου των διατάξεων εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν τα κράτη μέλη στον τομέα ο οποίος διέπεται από την παρούσα οδηγία και τροποποιείται η προθεσμία μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο.

Άρθρα 46 και 47

Τα πρώην άρθρα 45 και 46 παραμένουν ως έχουν.

Παράρτημα I

Κατ' αρχήν το παράρτημα I τροποποιείται από τις τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (αριθμοί 102, 108, 110). Στη συνέχεια, το Συμβούλιο πρότεινε μερικές αλλαγές. Το αρχικό παράρτημα δεν λάμβανε υπόψη την περίπτωση όπου ένα κράτος μέλος έχει επικυρώσει τη Σύμβαση της Γενεύης αλλά δεν έχει ακόμα θεσπίσει τους κατάλληλους κανόνες. Εάν παρόλα ταύτα αυτή η χώρα τηρεί σταθερά στην πράξη τις προδιαγραφές που θεσπίζονται στη Σύμβαση της Γενεύης, όσον αφορά τα πρόσωπα που χρήζουν διεθνούς προστασίας σύμφωνα με την έννοια της εν λόγω Σύμβασης, όπως βεβαιώνεται από την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, η χώρα πρέπει να μπορεί να χαρακτηριστεί ως ασφαλής τρίτη χώρα.

Ως προς το μέρος II του παραρτήματος I, προστίθεται κείμενο για να θεσπιστεί ρητά στην οδηγία ότι, για εκείνα τα κράτη μέλη που αξιολογούν ανάλογα με την περίπτωση την ασφάλεια μιας τρίτης χώρας και όχι με καθορισμό βάσει καταλόγου, δεν χρειάζεται η αιτιολόγηση της ατομικής απόφασης με τον γενικό και δημόσιο τρόπο που περιγράφεται στο μέρος αυτό του παραρτήματος. Μια παρόμοια διάταξη προστίθεται στο μέρος II του παραρτήματος II.

Παράρτημα II

Οι αλλαγές (αντί του «τηρεί γενικά» τίθεται «τηρεί συστηματικά» και αντί για «όργανα» τίθεται «δομή») απορρέουν από την τροπολογία 111 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 63, σημείο 1, στοιχείο δ),

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Η κοινή πολιτική ασύλου, που περιλαμβάνει ένα κοινό ευρωπαϊκό σύστημα για το άσυλο, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προοδευτική εγκαθίδρυση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης ανοικτού σε εκείνους οι οποίοι, αναγκασμένοι από τις περιστάσεις, ζητούν νόμιμη προστασία στην Κοινότητα.
- (2) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατά την ειδική σύνοδο που πραγματοποιήθηκε στο Τάμπερε στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999, συμφώνησε να εργαστεί για τη θέσπιση ενός κοινού ευρωπαϊκού συστήματος για το άσυλο, που θα βασίζεται στην πλήρη και συνολική εφαρμογή της σύμβασης της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων, όπως συμπληρώθηκε με το πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967, ώστε να τηρηθεί η αρχή της μη επαναπροώθησης και να διασφαλιστεί ότι κανείς δεν αποστέλλεται πίσω εκεί όπου θα υποστεί διώξεις.
- (3) Στα συμπεράσματα του Τάμπερε προβλέπεται ότι το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα για το άσυλο θα πρέπει να περιλαμβάνει βραχυπρόθεσμα τη θέσπιση κοινών κανόνων για δίκαιες και αποτελεσματικές διαδικασίες σχετικά με το άσυλο στα κράτη μέλη και πιο μακροπρόθεσμα κοινοτικούς κανόνες που θα

οδηγήσουν σε μια κοινή διαδικασία σχετικά με το άσυλο στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

- (4) Η θέσπιση ελάχιστων προδιαγραφών για τις διαδικασίες χορήγησης και ανάκλησης του καθεστώτος του πρόσφυγα στα κράτη μέλη αποτελεί ως εκ τούτου ένα πρώτο μέτρο για τις διαδικασίες σχετικά με το άσυλο, με την επιφύλαξη της λήψης οποιωνδήποτε άλλων μέτρων στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 63, σημείου 1, στοιχείου δ) της συνθήκης ή του στόχου για μια κοινή διαδικασία σχετικά με το άσυλο που περιλαμβάνεται στα συμπεράσματα του Τάμπερε.
- (5) Ο κύριος στόχος αυτής της οδηγίας έγκειται στην εισαγωγή ελάχιστου πλαισίου στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα όσον αφορά τις διαδικασίες για τον καθορισμό του καθεστώτος του πρόσφυγα, που διασφαλίζει ότι κανένα κράτος μέλος δεν απελαύνει ή επιστρέφει αιτούντα άσυλο με οποιοδήποτε τρόπο στα σύνορα εδαφών όπου μπορεί να απειλούνται η ζωή ή η ελευθερία του λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξης ή πολιτικών πεποιθήσεων.
- (6) Για τη διασφάλιση αυτού του στόχου, τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα της 7ης Δεκεμβρίου 2001 (όπως αναθεωρήθηκαν στις 18 Δεκεμβρίου 2001) τονίζουν την ανάγκη διατάξεων που θα διασφαλίζουν ότι παρέχονται στους αιτούντες άσυλο σημαντικές εγγυήσεις όσον αφορά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων και ότι οι αποφάσεις έχουν την καλύτερη ποιότητα, χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο ο σκοπός της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών. Επίσης, οι εν λόγω διατάξεις πρέπει να καθορίζουν τις ελάχιστες προδιαγραφές της τακτικής διαδικασίας και να καθιστούν δυνατή την έγκριση ή τη διατήρηση των ταχείων διαδικασιών και να επιτρέπουν την επαρκή διαφοροποίηση μεταξύ αυτών των ειδών διαδικασιών.

- (7) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που εξαγγέλλονται, ιδίως, στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου. Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία αποβλέπει στη διασφάλιση του πλήρους σεβασμού της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, του δικαιώματος ασύλου των αιτούντων άσυλο και των εξαρτώμενων από αυτούς, καθώς επίσης της παροχής προστασίας σε περίπτωση απομάκρυνσης, απέλασης ή έκδοσης, με την προαγωγή της εφαρμογής των άρθρων 1, 18 και 19 του Χάρτη.
- (8) Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας δεν πρέπει να θίγει τις υφιστάμενες διεθνείς υποχρεώσεις των κρατών μελών με βάση τα νομικά κείμενα περί δικαιωμάτων του ανθρώπου.
- (9) Η παρούσα οδηγία ισχύει με την επιφύλαξη του πρωτοκόλλου σχετικά με το δικαίωμα ασύλου των υπηκόων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο προσαρτάται στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.
- (10) Οι διαδικασίες σχετικά με το άσυλο δεν θα πρέπει να είναι τόσο μακρές και παρατεταμένες, ώστε τα πρόσωπα που χρειάζονται διεθνή προστασία να μην είναι υποχρεωμένα να διανύουν μια μακρά περίοδο αβεβαιότητας μέχρις ότου κριθεί η περίπτωση τους, και τα πρόσωπα που δεν έχουν καμία ανάγκη προστασίας, αλλά τα οποία επιθυμούν να παραμείνουν στο έδαφος των κρατών μελών, να μην θεωρούν την αίτηση χορήγησης ασύλου ως μέσο παράτασης της παραμονής επί πολλά έτη. Ταυτόχρονα, οι διαδικασίες σχετικά με το άσυλο θα πρέπει να περιέχουν αναγκαίες εγγυήσεις για τον προσδιορισμό εκείνων που πράγματι χρειάζονται προστασία.
- (11) Οι ελάχιστες προδιαγραφές που διατυπώνονται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει επομένως να παρέχουν τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν ένα απλό και γρήγορο σύστημα για τη σύντομη και ορθή διεκπεραίωση των αιτήσεων ασύλου σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις και τα συντάγματα των κρατών μελών.
- (12) Ένα απλό και γρήγορο σύστημα για τις διαδικασίες που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη θα μπορούσε να συνίσταται, υπό την προϋπόθεση της ύπαρξης των αναγκαίων εγγυήσεων, σε μία προσφυγή στο δικαστήριο κατά της απόφασης.
- (13) Προκειμένου να γίνει νομότυπη αναγνώριση των προσώπων εκείνων που χρειάζονται προστασία ως πρόσφυγες κατά την έννοια του άρθρου 1, σημείο Α της σύμβασης της Γενεύης, πρέπει στις αναγκαίες εγγυήσεις να περιλαμβάνεται η εξασφάλιση σε κάθε αιτούντα αποτελεσματικής πρόσβασης στις διαδικασίες, η εξασφάλιση ευκαιρίας να συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές για την έκδοση των πραγματικών δεδομένων που σχετίζονται με την περίπτωση του, καθώς και επαρκείς διαδικαστικές εγγυήσεις για την παρακολούθηση της υπόθεσής του σε όλα τα στάδια της διαδικασίας.
- (14) Αφετέρου, για να υπάρχει ένα σύστημα ταχείας αναγνώρισης των αιτούντων που χρειάζονται προστασία ως πρόσφυγες κατά την έννοια του άρθρου 1, σημείο Α της σύμβασης της Γενεύης, θα πρέπει να προβλέπεται η εφαρμογή από τα κράτη μέλη ταχείων διαδικασιών για την διεκπεραίωση με σαφή και προκαθορισμένα κριτήρια, διαφόρων κατηγοριών αιτήσεων, συμπεριλαμβανομένων αιτήσεων για τις οποίες δεν απαιτείται η εξέταση επί της ουσίας, εκείνων που φαίνονται προδήλως αβάσιμες, των μεταγενέστερων αιτήσεων που δεν περιλαμβάνουν νέα αποδεικτικά στοιχεία ή επιχειρήματα και αιτήσεων προσώπων των οποίων το δικαίωμα εισόδου στο έδαφος κράτους μέλους υπόκειται σε εξέταση.
- (15) Είναι ουσιώδες οι ταχείες διαδικασίες να περιλαμβάνουν τις αναγκαίες εγγυήσεις ώστε να εξαιλεφθούν οι προϋπάρχουσες αμφιβολίες της αποφαινόμενης για το καθεστώς αρχής προκειμένου να μπορούν ακόμα να προσδιοριστούν εκείνοι που πράγματι χρειάζονται προστασία. Επομένως, πρέπει να περιλαμβάνουν, κατ' αρχή, τις ίδιες ελάχιστες διαδικαστικές εγγυήσεις και προϋποθέσεις όσον αφορά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, όπως οι τακτικές διαδικασίες, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο για τους σκοπούς της ειδικής διαδικασίας. Επομένως, οι προδιαγραφές που αφορούν διαδικασίες για την εξέταση μεταγενέστερων αιτήσεων που δεν περιλαμβάνουν νέα αποδεικτικά στοιχεία ή επιχειρήματα, και οι διαδικασίες με τις οποίες λαμβάνεται απόφαση για το δικαίωμα εισόδου ενός αιτούντα άσυλο είναι ανάλογες με τον ειδικό στόχο των διαδικασιών αυτών.
- (16) Ως ελάχιστες διαδικαστικές προδιαγραφές για όλους τους αιτούντες άσυλο σε όλες τις διαδικασίες πρέπει να εξετάζονται, μεταξύ άλλων η πρόσβαση στη διαδικασία, το δικαίωμα διαμονής εκκρεμότητας της απόφασης της αποφαινόμενης αρχής, η πρόσβαση στις υπηρεσίες διερμηνείας για να εκθέσουν τους ισχυρισμούς τους κατά τη διάρκεια συνέντευξης με τις αρχές, η ευκαιρία επικοινωνίας με την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες ή με κάθε άλλη οργάνωση που εργάζεται εξ ονόματός της, το δικαίωμα δέουσας κοινοποίησης της απόφασης, η αιτιολόγηση τόσο ως προς τα πραγματικά όσο και τα νομικά ζητήματα, η δυνατότητα διαβούλευσης με δικηγόρο ή νομικό σύμβουλο και το δικαίωμα ενημέρωσης για τη νομική τους θέση σε καθοριστικές στιγμές κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, σε γλώσσα την οποία ευλόγως θεωρείται ότι κατανοούν.
- (17) Επιπλέον, ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις θα πρέπει να προβλέπονται για πρόσωπα με ειδικές ανάγκες, όπως οι ασυνόδευτοι ανήλικοι.
- (18) Οι ελάχιστες προδιαγραφές όσον αφορά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε όλες τις διαδικασίες πρέπει να έγκεινται στο γεγονός ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται με βάση τα πραγματικά δεδομένα από αρμόδιες αρχές στον τομέα του ασύλου και των θεμάτων των προσφύγων.
- (19) Οι αποφάσεις που λαμβάνονται επί αίτησης ασύλου πρέπει να υπόκεινται σε δικαστική προσφυγή που αποτελείται από εξέταση τόσο των πραγματικών όσο και των νομικών ζητημάτων ενώπιον δικαστηρίου. Ο αιτών δικαιούται να μην απελαθεί μέχρι να αποφασίσει το δικαστήριο για το δικαίωμα παραμονής του εκκρεμότητας της έκβασης της δικαστικής του προσφυγής, εκτός από συγκεκριμένες περιπτώσεις που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, ιδίως για λόγους εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.
- (20) Η οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών⁽¹⁾ πρέπει να εφαρμόζεται στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που γίνεται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Η οδηγία 95/46/ΕΚ πρέπει να εφαρμόζεται επίσης στη διαβίβαση δεδομένων από τα κράτη μέλη στην Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες κατά την άσκηση των καθηκόντων της σύμφωνα με τη σύμβαση της Γενεύης. Η διαβίβαση αυτή εξαρτάται από τον χαρακτηρισμό του επιπέδου προστασίας των προσωπικών δεδομένων στην Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες ως ικανοποιητικού.

⁽¹⁾ ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31.

- (21) Από την ίδια τη φύση τους οι ελάχιστες προδιαγραφές επιτρέπουν στα κράτη μέλη να θεσπίζουν ή να διατηρούν περισσότερες ευνοϊκές διατάξεις για τα πρόσωπα που ζητούν διεθνή προστασία από ένα κράτος μέλος, εφόσον η σχετική αίτηση θεωρείται ότι θεμελιώνεται στο γεγονός ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είναι πρόσφυγας κατά την έννοια του άρθρου 1, σημείο Α της σύμβασης της Γενεύης.
- (22) Σύμφωνα με αυτό το πνεύμα, πρέπει να ενθαρρύνονται τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας σε διαδικασίες για τη λήψη αποφάσεων επί αιτήσεων παροχής άλλων μορφών προστασίας εκτός από εκείνη που απορρέει από τη σύμβαση της Γενεύης για πρόσωπα που διαπιστώνεται ότι δεν είναι πρόσφυγες, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της οδηγίας του Συμβουλίου ... [Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για τον χαρακτηρισμό και το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών και απάτριδων προσώπων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους].
- (23) Τα κράτη μέλη πρέπει να προβλέψουν κυρώσεις για τις περιπτώσεις παράβασης των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.
- (24) Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να αξιολογείται σε τακτά χρονικά διαστήματα που δεν υπερβαίνουν τα δύο έτη.
- (25) Σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, όπως διατυπώνονται στο άρθρο 5 της συνθήκης, οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης και συγκεκριμένα η θέσπιση ελάχιστων προδιαγραφών για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν ή ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα, είναι αδύνατο να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη. Δύνανται συνεπώς, λόγω των διαστάσεων και των αποτελεσμάτων της δράσης αυτής, να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο. Η παρούσα οδηγία περιορίζεται στο ελάχιστο απαιτούμενο για την επίτευξη αυτών των στόχων και δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για το σκοπό αυτό,
- β) «αίτηση για άσυλο», η αίτηση που γίνεται από πρόσωπο η οποία θεωρείται ως αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας από κράτος μέλος σύμφωνα με τη σύμβαση της Γενεύης. Κάθε αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας τεκμαίρεται ότι αποτελεί αίτηση για άσυλο εκτός εάν ο ενδιαφερόμενος ζητά ρητά άλλο είδος προστασίας που μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο χωριστής αίτησης·
- γ) «αιτών» ή «αιτών άσυλο», το πρόσωπο το οποίο έχει υποβάλει αίτηση για άσυλο για την οποία δεν έχει ακόμα εκδοθεί τελική απόφαση·
- δ) «τελική απόφαση», η απόφαση έναντι της οποίας έχουν εξαντληθεί όλες οι δυνατές προσφυγές που προβλέπει η παρούσα οδηγία·
- ε) «αποφαινόμενη αρχή», κάθε οιοδήποτε δικαστική ή διοικητική αρχή κράτους μέλους υπεύθυνη για την εξέταση των αιτήσεων για άσυλο και αρμόδια για τη λήψη αποφάσεων σε πρώτο βαθμό στις εν λόγω υποθέσεις·
- στ) «πρόσφυγας», το πρόσωπο που πληρεί τις προϋποθέσεις του άρθρου 1, σημείο Α της σύμβασης Γενεύης όπως καθορίστηκε στην οδηγία του Συμβουλίου ... [Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για τον χαρακτηρισμό και το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών και απάτριδων προσώπων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους]·
- ζ) «καθεστώς πρόσφυγα», το καθεστώς που χορηγεί ένα κράτος μέλος σε πρόσωπο που είναι πρόσφυγας και γίνεται δεκτό υπό την ιδιότητα αυτή στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους·
- η) «ασυνόδευτος ανήλικος», πρόσωπο ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών που εισέρχεται στο έδαφος των κρατών μελών χωρίς να συνοδεύεται από ενήλικο ο οποίος έχει την ευθύνη του δυνάμει του νόμου ή του εθιμικού δικαίου και για όσο χρονικό διάστημα δεν τελεί πρακτικώς υπό την επιμέλεια αυτού ή ανήλικος που εγκαταλείπεται ασυνόδευτος μετά την είσοδό του στο έδαφος των κρατών μελών·
- θ) «εκπρόσωπος», το πρόσωπο ή η οργάνωση που εκπροσωπεί τον ασυνόδευτο ανήλικο ως νόμιμος κηδεμόνας, μια εθνική οργάνωση που είναι υπεύθυνη για την επιμέλεια και την εν γένει ευημερία του ανήλικου ή κάθε άλλος κατάλληλος εκπρόσωπος που έχει οριστεί για την προάσπιση των συμφερόντων του ανήλικου αυτού·
- ι) «κράτηση», ο περιορισμός από το κράτος μέλος ενός αιτούντα άσυλο σε ειδικό χώρο, όπου η ελευθερία κίνησής του περιορίζεται σημαντικά·
- κ) «ανάκληση του καθεστώτος του πρόσφυγα», η απόφαση της αρμόδιας αρχής να ανακαλέσει το καθεστώς πρόσφυγα από ένα πρόσωπο με βάση το άρθρο 1 σημείο Γ της σύμβασης της Γενεύης, ή το άρθρο 33 παράγραφος 2 της σύμβασης της Γενεύης·
- λ) «ακύρωση του καθεστώτος του πρόσφυγα», η απόφαση της αρμόδιας αρχής να ακυρώσει το καθεστώς πρόσφυγα προσώπου με το σκεπτικό ότι από τις συνθήκες προκύπτει ότι το πρόσωπο αυτό δεν θα έπρεπε ποτέ να έχει αναγνωριστεί αρχικά ως πρόσφυγας·
- μ) «παραμονή στο έδαφος κράτους μέλους», η παραμονή στα σύνορα, στις ζώνες διέλευσης αερολιμένων ή λιμένων ή στο έδαφος κράτους μέλους στο οποίο υποβλήθηκε ή εξετάζεται η αίτηση ασύλου.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι η θέσπιση ελάχιστων προδιαγραφών σχετικά με τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν ή ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοείται ως:

- α) «σύμβαση της Γενεύης», η σύμβαση περί του καθεστώτος των προσφύγων που υπογράφηκε στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951, όπως συμπληρώθηκε από το πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967·

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε όλες τις αιτήσεις ασύλου που υποβάλλονται στα σύνορα, στις ζώνες διέλευσης αερολιμένων ή λιμένων ή στο έδαφος των κρατών μελών.
2. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις αιτήσεις για χορήγηση διπλωματικού ή εδαφικού ασύλου που υποβάλλονται σε διπλωματικές ή προξενικές αντιπροσωπείες των κρατών μελών.
3. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας σε διαδικασίες εξέτασης των αιτήσεων παροχής άλλων μορφών προστασίας εκτός από εκείνη που απορρέει από τη σύμβαση της Γενεύης για πρόσωπα που διαπιστώνεται ότι δεν είναι πρόσφυγες.

Άρθρο 4

Ευνοϊκότερες διατάξεις

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ή να διατηρούν σε ισχύ περισσότερο ευνοϊκές προδιαγραφές (ρυθμίσεις) για τις διαδικασίες με τις οποίες χορηγείται και ανακαλείται το καθεστώς του πρόσφυγα, υπό την προϋπόθεση ότι οι προδιαγραφές (ρυθμίσεις) αυτές συνάδουν με την παρούσα οδηγία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Άρθρο 5

Πρόσβαση στη διαδικασία

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αιτήσεις ασύλου να μην απορρίπτονται ούτε να αποκλείεται η εξέτασή τους μόνο διότι δεν υποβλήθηκαν το ταχύτερο δυνατόν.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτήσουν την αυτοπρόσωπη υποβολή των αιτήσεων ασύλου.
3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε κάθε ενήλικος να έχει το δικαίωμα να υποβάλει ο ίδιος χωριστή αίτηση ασύλου.
Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν με νομοθετική διάταξη:
 - α) τις περιπτώσεις όπου ένας ανήλικος δεν μπορεί να υποβάλει ο ίδιος αίτηση και στις οποίες η αίτησή του θα υποβληθεί από άλλο πρόσωπο εξ' ονόματός του·
 - β) τις περιπτώσεις στις οποίες η αίτηση του ασυνόδευτου ανήλικου πρέπει να κατατεθεί από εκπρόσωπο όπως προβλέπεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1.
4. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν με νομοθετική διάταξη ότι ο αιτών μπορεί να υποβάλει αίτηση εξ' ονόματος των εξαρτώμενων από αυτόν, συμπεριλαμβανομένων των ανηλίκων. Σε αυτές τις περιπτώσεις τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι εξαρτώμενοι ανήλικοι και οι εξαρτώμενοι ανήλικοι που δεν καλύπτονται από το στοιχείο α) της παραγράφου 3 να συναινούν στην υποβολή της αίτησης εξ' ονόματός τους, ή εάν αυτό δεν ισχύει οι εξαρτώμενοι να έχουν την ευκαιρία να υποβάλουν οι ίδιοι την αίτησή τους.

Όταν ο εξαρτώμενος υποβάλει ο ίδιος αίτηση αφού πριν είχε συναινέσει στην υποβολή της αίτησης εξ' ονόματός του, η μεταγενέστερη αίτηση μπορεί να απορριφθεί βάσει της αίτησης που υποβλήθηκε εξ' ονόματός του.

5. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι διαδικασίες που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία να κινούνται το ταχύτερο δυνατόν.
6. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε:
 - α) όλες οι σχετικές αρχές, στις οποίες ενδέχεται να απευθυνθεί ο αιτών στα σύνορα ή στο έδαφος κράτους μέλους, να έχουν οδηγίες για την διεκπεραίωση των αιτήσεων ασύλου, μεταξύ άλλων οδηγίες σχετικά με τη διαβίβαση των αιτήσεων και όλων των συναφών πληροφοριών στην αρμόδια αρχή για εξέταση·
 - β) το προσωπικό των αρχών αυτών να έχει λάβει την απαραίτητη κατάρτιση για να αναγνωρίζει μια αίτηση ασύλου και να την διαβιβάζει περαιτέρω σύμφωνα με τις οδηγίες αυτές.

Άρθρο 6

Δικαίωμα παραμονής εκκρεμούσης της εξέτασης της αίτησης

1. Στους αιτούντες άσυλο επιτρέπεται να παραμείνουν στο έδαφος κράτους μέλους μέχρις ότου η αποφαινόμενη αρχή λάβει την απόφασή της.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν μόνο να θεσπίζουν εξαίρεση, όταν σύμφωνα με τα άρθρα 33 και 34, η μεταγενέστερη αίτηση δεν θα εξετασθεί περαιτέρω.

Άρθρο 7

Προϋποθέσεις για την εξέταση των αιτήσεων

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αποφάσεις της αποφαινόμενης αρχής για τις αιτήσεις παροχής ασύλου να λαμβάνονται μετά την δέουσα εξέταση. Για το σκοπό αυτό τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε:
 - α) οι αιτήσεις να εξετάζονται και οι αποφάσεις να λαμβάνονται σε ατομική βάση, αντικειμενικά και αμερόληπτα·
 - β) να λαμβάνουν συγκεκριμένες και ακριβείς πληροφορίες από διάφορες πηγές, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών από την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, ως προς τη γενική κατάσταση που επικρατεί στις χώρες καταγωγής των αιτούντων άσυλο και όπου χρειάζεται στις χώρες μέσω των οποίων διήλθαν και να προβλέπουν την πρόσβαση του προσωπικού που είναι υπεύθυνο για την εξέταση των αιτήσεων και τη λήψη των αποφάσεων στις εν λόγω πληροφορίες·
 - γ) το προσωπικό που εξετάζει αιτήσεις και λαμβάνει αποφάσεις να έχει τις δέουσες γνώσεις όσον αφορά τις συναφείς προδιαγραφές που εφαρμόζονται στον τομέα του δικαίου για το άσυλο και τους πρόσφυγες.
2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρχές που αναφέρονται στο κεφάλαιο IV να έχουν πρόσβαση στις γενικές πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β), που είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους.

Άρθρο 8

Προϋποθέσεις για τη λήψη απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αποφάσεις για τις αιτήσεις ασύλου να δίδονται γραπτώς.

2. Επίσης, μεριμνούν ώστε εάν απορριφθεί αίτηση, πρέπει να αναφέρονται στην απόφαση οι πραγματικοί και νομικοί λόγοι και να δίδονται γραπτώς πληροφορίες για τις δυνατότητες προσφυγής κατά αρνητικής απόφασης.

Άρθρο 9

Εγγυήσεις για τους αιτούντες άσυλο

1. Τα κράτη μέλη, τηρώντας τις διαδικασίες που προβλέπονται στο κεφάλαιο III της παρούσας οδηγίας, μεριμνούν ώστε να παρέχονται σε όλους τους αιτούντες άσυλο οι ακόλουθες εγγυήσεις:

α) να ενημερώνονται για τη διαδικασία που ακολουθείται και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους κατά τη διαδικασία, σε γλώσσα την οποία ευλόγως θεωρείται ότι κατανοούν. Οι πληροφορίες τους δίδονται εγκαίρως ώστε να μπορέσουν να ασκήσουν τα δικαιώματα που εγγυάται η παρούσα οδηγία και να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις που περιγράφονται στα άρθρα 16 και 20 παράγραφος 1·

β) να τους παρέχονται υπηρεσίες διερμηνέα, όταν αυτό είναι εύλογο, για να εκθέσουν τους ισχυρισμούς τους (την περίπτωση τους) στις αρμόδιες αρχές. Τα κράτη μέλη θεωρούν εύλογο να παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες εάν η αποφαινόμενη αρχή καλεί τον αιτούντα σε συνέντευξη πριν την λήψη απόφασης για την αίτηση. Σε αυτή την περίπτωση και σε άλλες περιπτώσεις όπου οι αρμόδιες αρχές καλούν διερμηνέα, οι υπηρεσίες αυτές αμείβονται από το Δημόσιο·

γ) να μην στερούνται της ευκαιρίας να επικοινωνούν με την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, ή κάθε άλλη οργάνωση που εργάζεται εξ' ονόματος της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες στο έδαφος των κρατών μελών βάσει συμφωνίας με το εν λόγω κράτος μέλος·

δ) να τους κοινοποιείται σε εύλογο χρόνο και με τον δέοντα τρόπο η απόφαση της αποφαινόμενης αρχής για την αίτηση ασύλου. Εάν ένας δικηγόρος ή νομικός σύμβουλος εκπροσωπεί νομίμως τον αιτούντα, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να κοινοποιήσουν την απόφαση σε αυτόν αντί για τον αιτούντα άσυλο·

ε) να ενημερώνονται για την απόφαση της αποφαινόμενης αρχής σε γλώσσα που ευλόγως θεωρείται ότι κατανοούν εάν δεν τους συνδράμει ή εκπροσωπεί δικηγόρος ή νομικός σύμβουλος. Η παρεχόμενη ενημέρωση περιλαμβάνει πληροφορίες για τη δυνατότητα προσφυγής κατά αρνητικής απόφασης.

2. Κάθε ενήλικος μεταξύ των εξαρτώμενων που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 ενημερώνεται κατ' ιδίαν για τη δυνατότητα παροχής πληροφοριών στις αρμόδιες αρχές σχετικά με την αίτηση ασύλου πριν τη λήψη απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή.

Τα κράτη μέλη, τηρώντας τις διαδικασίες που προβλέπονται στο κεφάλαιο IV, μεριμνούν ώστε όλοι οι αιτούντες άσυλο να απολαμβάνουν των εγγυήσεων που απαριθμούνται στην παράγραφο 1 στοιχεία β), γ) και δ).

Άρθρο 10

Πρόσωπα που καλούνται σε προσωπική συνέντευξη

1. Πριν από τη λήψη απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή, πρέπει να παρέχεται στον αιτούντα άσυλο η ευκαιρία προσωπικής συνέντευξης σχετικά με την αίτησή του για άσυλο με τον αρμόδιο για τη διεξαγωγή ανάλογων συνεντεύξεων βάσει της εθνικής νομοθεσίας.

Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν ότι δεν χρειάζεται να κληθούν σε συνέντευξη ανήλικοι κάτω από μια ορισμένη ηλικία.

2. Η προσωπική συνέντευξη μπορεί να παραληφθεί, όταν βάσει ατομικής αξιολόγησης:

α) η αποφαινόμενη αρχή μπορεί να λάβει θετική απόφαση δυνάμει των διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων·

β) η αρμόδια αρχή θεωρεί ότι ο αιτών δεν είναι σε θέση ή δεν μπορεί για λόγους που οφείλονται σε μόνιμες καταστάσεις, ανεξάρτητες της βούλησής του, να συμμετάσχει σε συνέντευξη. Εάν υπάρχουν αμφιβολίες, τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν βεβαίωση ιατρού ή ψυχολόγου·

γ) η αρμόδια αρχή δεν μπορεί να παράσχει διερμηνέα σύμφωνα με το σημείο β) του άρθρου 11 παράγραφος 2 εντός εύλογου χρονικού διαστήματος·

δ) η αρμόδια αρχή δεν μπορεί να διεξαγάγει τη συνέντευξη, διότι ο αιτών δεν συμμορφώθηκε με την πρόκληση παράστασης χωρίς εύλογη αιτία.

3. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 και στα σημεία β), γ) και δ) της παραγράφου 2, προσφέρεται στον αιτούντα η ευκαιρία, πριν τη λήψη απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή, να υποβάλει παρατηρήσεις αντί για προσωπική συνέντευξη, όπου αρμόζει με τη συνδρομή δικηγόρου ή νομικού συμβούλου ή/και στην περίπτωση ανήλικου με εκπρόσωπο.

Εάν ο αιτών δεν μπορεί να συμμετάσχει σε συνέντευξη διότι η αρμόδια αρχή δεν μπορεί να παράσχει διερμηνέα σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχείο β) του άρθρου 11 εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, τα κράτη μέλη παρέχουν, δωρεάν, συνδρομή από δικηγόρο ή νομικό σύμβουλο ή/και στην περίπτωση ασυνόδευτου ανήλικου εκπρόσωπο, πριν τη λήψη απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή, για να υποβάλει παρατηρήσεις εκ μέρους του αιτούντα αντί για προσωπική συνέντευξη.

4. Το γεγονός ότι δεν διεξήχθη προσωπική συνέντευξη βάσει των λόγων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και δεν ελήφθησαν παρατηρήσεις σύμφωνα με την παράγραφο 3, δεν εμποδίζει την αποφαινόμενη αρχή να αποφασίσει επί της αίτησης ασύλου.

Η έλλειψη προσωπικής συνέντευξης βάσει των λόγων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 ή 3 δεν επιδρά δυσμενώς από μόνη της στην απόφαση της αποφαινόμενης αρχής.

Άρθρο 11

Προϋποθέσεις της προσωπικής συνέντευξης

1. Η προσωπική συνέντευξη κατά κανόνα γίνεται χωρίς την παρουσία μελών της οικογένειας.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι οι προσωπικές συνεντεύξεις διεξάγονται σε συνθήκες, που επιτρέπουν στους αιτούντες να παρουσιάσουν διεξοδικά τους λόγους των αιτήσεών τους. Για αυτό το σκοπό, τα κράτη μέλη:
 - α) όταν διορίζουν το πρόσωπο που διεξαγάγει τη συνέντευξη και τον διερμηνέα, καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια να συνεκτιμήσουν τις προσωπικές ή γενικές συνθήκες που αφορούν την αίτηση, συμπεριλαμβανομένων και της πολιτιστικής καταγωγής ή ευαισθησίας του αιτούντα, στο μέτρο που είναι δυνατό να γίνει αυτό εκ των προτέρων και που η αρμόδια αρχή είναι ενήμερη για τις συνθήκες αυτές.
 - β) επιλέγουν διερμηνέα ο οποίος είναι ικανός να εξασφαλίσει τη δέουσα επικοινωνία μεταξύ του αιτούντα και του προσώπου που διεξαγάγει τη συνέντευξη. Δεν είναι απαραίτητο η επικοινωνία να διενεργείται στη γλώσσα που προτιμά ο αιτών άσυλο εάν υπάρχει άλλη γλώσσα την οποία ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί.

Άρθρο 12

Καθεστώς των πρακτικών της προσωπικής συνέντευξης στη διαδικασία

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να τηρούνται πρακτικά για κάθε προσωπική συνέντευξη.
2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αιτούντες να έχουν έγκαιρη πρόσβαση στα πρακτικά της προσωπικής συνέντευξης στην οποία βασίζεται ή θα βασισθεί η απόφαση.
3. Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν την έγκριση του αιτούντα ως προς το περιεχόμενο των πρακτικών της προσωπικής συνέντευξης.

Σε αυτές τις περιπτώσεις τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο αιτών να έχει την ευκαιρία να ζητήσει ή να προτείνει διορθώσεις των μεταφραστικών σφαλμάτων ή παρανοήσεων που εμφανίζονται στα πρακτικά.

Η άρνηση του αιτούντα να εγκρίνει το περιεχόμενο των πρακτικών της προσωπικής συνέντευξης δεν εμποδίζει την αποφαινόμενη αρχή να λάβει απόφαση επί της αίτησής του.

Άρθρο 13

Δικαίωμα στη νομική συνδρομή και εκπροσώπηση

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν στους αιτούντες άσυλο τη δυνατότητα να συμβουλευθούν κατά τρόπο αποτελεσματικό δικηγόρο ή νομικό σύμβουλο σε θέματα σχετικά με τις αιτήσεις ασύλου τους σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, ακόμα και μετά από αρνητική απόφαση.
2. Σε περίπτωση αρνητικής απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να παρέχεται, κατόπιν αιτήματος, δωρεάν νομική συνδρομή, υπό τους όρους της παραγράφου αυτής.

Τα κράτη μέλη:

- α) μπορούν να επιλέξουν να χορηγούν δωρεάν νομική συνδρομή μόνο σε αυτούς που δεν έχουν επαρκείς πόρους και στο μέτρο που η συνδρομή αυτή είναι απαραίτητη για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής πρόσβασής τους στη δικαιοσύνη·
- β) μπορούν να περιορίσουν τη δωρεάν νομική συνδρομή στους δικηγόρους ή νομικούς συμβούλους που καθορίζονται ειδικά από το εθνικό δίκαιο για να συνδράμουν ή/και να εκπροσωπούν τους αιτούντες άσυλο.

Άρθρο 14

Δικαιώματα του δικηγόρου ή νομικού συμβούλου

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο δικηγόρος ή νομικός σύμβουλος που συνδράμει ή εκπροσωπεί αιτούντα άσυλο σύμφωνα με τους όρους του εθνικού δικαίου να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες του φακέλου του αιτούντα, που είναι πιθανό ότι θα εξετασθούν από τις αρχές που αναφέρονται στο κεφάλαιο IV.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο δικηγόρος ή νομικός σύμβουλος που συνδράμει ή εκπροσωπεί τον αιτούντα άσυλο να έχει πρόσβαση σε κλειστές ζώνες για να επισκέπτεται τον αιτούντα. Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν τη δυνατότητα επισκέψεων στους αιτούντες σε κλειστές ζώνες μόνο όταν οι εν λόγω περιορισμοί είναι, δυνάμει εθνικών νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων, αντικειμενικά απαραίτητοι για την ασφάλεια της ζώνης ή για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής εξέτασης της αίτησης, υπό τον όρο ότι η πρόσβαση από τον δικηγόρο ή νομικό σύμβουλο δεν περιορίζεται υπερβολικά ούτε καθίσταται αδύνατη.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο δικηγόρος ή νομικός σύμβουλος, που συνδράμει ή εκπροσωπεί αιτούντα άσυλο, να ενημερώνεται εγκαίρως για τον χρόνο και τόπο της προσωπικής συνέντευξης του αιτούντα όπως προβλέπεται στα άρθρα 10, 11 και 12 και να μπορεί να συμμετάσχει σε αυτή.

Τα κράτη μέλη προβλέπουν κανόνες για την παράσταση των δικηγόρων ή νομικών συμβούλων σε όλες τις άλλες συνεντεύξεις της διαδικασίας, με την επιφύλαξη του παρόντος άρθρου ή του άρθρου 15 παράγραφος 1 στοιχείο β).

Άρθρο 15

Εγγυήσεις για τους ασυνόδευτους ανήλικους

1. Για όλες τις διαδικασίες που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία και με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 10 και 12, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να παρέχονται σε όλους τους ασυνόδευτους ανήλικους οι ακόλουθες εγγυήσεις:

- α) να διορίζεται το ταχύτερο δυνατό, εκπρόσωπος για να τους εκπροσωπεί ή/και να τους συνδράμει κατά την εξέταση της αίτησης·
- β) να παρέχεται η ευκαιρία στον εκπρόσωπο να τους βοηθά στην προετοιμασία της προσωπικής συνέντευξης. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν στον εκπρόσωπο να παρίσταται στην προσωπική συνέντευξη και να υποβάλλει ερωτήσεις ή παρατηρήσεις.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε:

- α) εάν ένας ασυνόδευτος ανήλικος έχει προσωπική συνέντευξη για την αίτηση ασύλου του, όπως ορίζεται στα άρθρα 10, 11 και 12, η συνέντευξη να διεξάγεται από πρόσωπο που έχει τις απαραίτητες γνώσεις για τις ειδικές ανάγκες των ανήλικων·
 - β) ένας υπάλληλος που είναι καταρτισμένος σχετικά με τις ειδικές ανάγκες των ανήλικων να λαμβάνει την απόφαση επί της αίτησης του ασυνόδευτου ανήλικου.
3. Τα κράτη μέλη που χρησιμοποιούν ιατρικές εξετάσεις για τον προσδιορισμό της ηλικίας των ασυνόδευτων ανήλικων μεριμνούν ώστε:
- α) οι ασυνόδευτοι ανήλικοι να ενημερώνονται, πριν από την εξέταση της αίτησης ασύλου τους, και σε γλώσσα την οποία ευλόγως θεωρείται ότι κατανοούν, σχετικά με τη δυνατότητα προσδιορισμού της ηλικίας με ιατρική εξέταση·
 - β) η απόφαση απόρριψης αίτησης ασύλου ασυνόδευτου ανήλικου που αρνήθηκε να υποβληθεί σε αυτή την ιατρική εξέταση να μην βασίζεται μόνο στην άρνηση αυτή.

Άρθρο 16

Απόδειξη των πραγματικών δεδομένων στη διαδικασία

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να επιτρέψουν στον αιτούντα άσυλο να συμμορφωθεί με την υποχρέωση συνεργασίας, προκειμένου να συνδράμει τις αρμόδιες αρχές στην απόδειξη των πραγματικών δεδομένων που σχετίζονται με την περίπτωση του.

Ο αιτών θεωρείται ότι έχει συμμορφωθεί με την υποχρέωση αυτή, εάν έχει παρουσιάσει όλα τα πραγματικά δεδομένα, που σχετίζονται με την περίπτωσή του και αφορούν την εξέταση, όσο το δυνατόν πληρέστερα με όλα τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία και έγκαιρα ώστε να λάβει η αποφαινόμενη αρχή απόφαση.

2. Ο αιτών άσυλο θεωρείται ότι έχει παρουσιάσει όλα τα πραγματικά δεδομένα που σχετίζονται με την περίπτωσή του, εάν έχει προβεί σε δηλώσεις σχετικά με την ηλικία, το ιστορικό, την ταυτότητα, την εθνικότητα, τις ταξιδιωτικές διαδρομές, το δελτίο ταυτότητας και ταξιδιωτικά έγγραφα καθώς και τις αιτίες που δικαιολογούν το φόβο δίωξης.

Αφού ο αιτών προσπάθησε να θεμελιώσει τις δηλώσεις του σχετικά με τα πραγματικά δεδομένα με κάθε διαθέσιμο αποδεικτικό μέσο και αφού έδωσε ικανοποιητική εξήγηση για την ενδεχόμενη έλλειψη αποδεικτικών στοιχείων, η αποφαινόμενη αρχή πρέπει, με την αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων, να εκτιμήσει το βάσιμο του φόβου δίωξης.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η αποφαινόμενη αρχή, παρά την ενδεχόμενη έλλειψη αποδεικτικών στοιχείων για μερικές από τις δηλώσεις του αιτούντα, να του παρέχει το ευεργέτημα της αμφιβολίας εάν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) ο αιτών έχει καταβάλει πραγματική προσπάθεια να τεκμηριώσει τους ισχυρισμούς του·
- β) ελήφθησαν όλα τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, και όπου ήταν δυνατό, ελέγχθηκαν·
- γ) ο υπεύθυνος της εξέτασης εκτιμά ότι οι δηλώσεις του αιτούντα είναι συνεπείς και ευλογοφανείς και δεν έρχονται σε αντίθεση με κοινώς γνωστά δεδομένα που αφορούν την περίπτωσή του.

Άρθρο 17

Κράτηση εκκρεμούσης της απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 18, τα κράτη μέλη δεν υποβάλλουν σε κράτηση έναν αιτούντα άσυλο μόνο για το λόγο ότι αίτησή του για άσυλο χρειάζεται εξέταση πριν τη λήψη απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή.

Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν μόνο να υποβάλουν σε κράτηση έναν αιτούντα άσυλο κατά τη διάρκεια της εξέτασης της αίτησης, όταν, σύμφωνα με τη διαδικασία που θεσπίζεται από τις εθνικές νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις, η κράτηση είναι αντικειμενικά αναγκαία για την αποτελεσματική εξέταση της αίτησης ή όταν βάσει της προσωπικής συμπεριφοράς του αιτούντα, υπάρχουν ισχυρές πιθανότητες φυγής του.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να υποβάλουν σε κράτηση έναν αιτούντα άσυλο κατά τη διάρκεια της εξέτασης της αίτησής του εάν υπάρχουν λόγοι να θεωρείται ότι ο περιορισμός της ελευθερίας του είναι αναγκαίος για τη λήψη γρήγορης απόφασης. Η κράτηση για αυτό το λόγο δεν υπερβαίνει τις δύο εβδομάδες.

3. Τα κράτη μέλη προβλέπουν τη δυνατότητα αρχικού δικαστικού ελέγχου και εν συνεχεία μεταγενέστερων τακτικών δικαστικών ελέγχων του εντάλματος κράτησης για τους αιτούντες άσυλο που κρατούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε το δικαστήριο που καλείται να ελέγξει το ένταλμα κράτησης να είναι αρμόδιο να ελέγχει εάν η κράτηση είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

Άρθρο 18

Κράτηση μετά από συμφωνία ανάληψης σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου ...

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να υποβάλουν τον αιτούντα σε κράτηση για την αποτροπή της φυγής του ή της χωρίς άδειας παραμονής τους, από τη στιγμή κατά την οποία ένα άλλο κράτος μέλος συμφώνησε να τον αναλάβει ή να τον αναλάβει εκ νέου σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου ... [για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας] μέχρι τη στιγμή που ο αιτών μεταφέρεται σε άλλο κράτος μέλος. Η κράτηση για αυτόν τον λόγο δεν υπερβαίνει τον ένα μήνα.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η αρχή που καλείται να ελέγξει το ένταλμα κράτησης να είναι αρμόδια να εξετάσει τη νομιμότητα της κράτησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

Άρθρο 19

Διαδικασία ανάκλησης της αίτησης

1. Όταν ένας αιτών άσυλο ρητά ανακαλέσει την αίτησή του για άσυλο, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η αποφαινόμενη αρχή να αποφασίσει είτε να αναστείλει την εξέταση, είτε, εάν διαθέτει τις σχετικές πληροφορίες, να απορρίψει την αίτηση βάσει άλλων λόγων σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

2. Επίσης, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν ότι η αποφαινόμενη αρχή μπορεί να αποφασίσει την αναστολή της εξέτασης χωρίς τη λήψη απόφασης. Σε αυτή την περίπτωση, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η αποφαινόμενη αρχή να συμπεριλάβει σχετικό σημείωμα στο φάκελο.

Άρθρο 20

Διαδικασία σιωπηρής ανάκλησης της αίτησης ή υπαναχώρησης από αυτή

1. Όπου υπάρχει εύλογη αιτία να θεωρείται ότι ο αιτών άσυλο έχει σιωπηρά ανακαλέσει ή έχει υπαναχωρήσει από την αίτησή του για άσυλο, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η αποφαινόμενη αρχή να αποφασίσει είτε να αναστείλει την εξέταση, είτε, εάν διαθέτει τις σχετικές πληροφορίες, να απορρίψει την αίτηση, βάσει άλλων λόγων σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεωρήσουν ότι ο αιτών έχει σιωπηρά ανακαλέσει ή έχει υπαναχωρήσει από την αίτησή του για άσυλο όταν διαπιστώνεται ότι:

- α) δεν έχει συμμορφωθεί εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος με το καθήκον αναφοράς ή άλλες υποχρεώσεις επικοινωνίας, δεν ανταποκρίθηκε σε αιτήματα για πληροφορίες ουσιώδεις για την αίτησή του σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 16 ή δεν παραστάθηκε στην προσωπική συνέντευξη όπως προβλέπεται στα άρθρα 10, 11 και 12·
- β) διέφυγε ή άφησε χωρίς άδεια το μέρος όπου ζούσε ή κρατούνταν, χωρίς να έρθει σε επαφή με την αρμόδια αρχή εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο αιτών που αναφέρεται ξανά στην αρμόδια αρχή μετά την λήξη απόφασης για αναστολή όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, να δικαιούται να ζητήσει την εκ νέου κίνηση της υπόθεσής του.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε το πρόσωπο αυτό να μην αποβληθεί αντίθετα με την αρχή της μη επαναπροώθησης.

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν στην αποφαινόμενη αρχή να συνεχίσει την εξέταση από το στάδιο στο οποίο ανεστάλη η εξέταση.

Άρθρο 21

Ο ρόλος της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες

1. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν στην Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες:

- α) να έχει πρόσβαση στους αιτούντες άσυλο, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βρίσκονται υπό κράτηση και στις ζώνες διέλευσης αερολιμένων ή λιμένων·
- β) να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες για τις ατομικές αιτήσεις ασύλου, για την πρόοδο της διαδικασίας και τις αποφάσεις που λαμβάνονται, υπό την προϋπόθεση ότι αιτών άσυλο συμφωνεί σχετικά·
- γ) να παρουσιάζει τις απόψεις της, κατά την άσκηση των εποπτικών της δραστηριοτήτων βάσει του άρθρου 35 της σύμβασης

της Γενεύης, ενώπιον των αρμόδιων αρχών σχετικά με τις ατομικές αιτήσεις ασύλου σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται επίσης σε οργάνωση που εργάζεται στο έδαφος κράτους μέλους εξ' ονόματος της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες βάσει συμφωνίας με αυτό το κράτος μέλος.

Άρθρο 22

Προστασία δεδομένων

1. Τα κράτη μέλη δεν αποκαλύπτουν τις πληροφορίες που αφορούν ατομικές αιτήσεις ασύλου στις αρχές της χώρας καταγωγής του αιτούντα άσυλο.

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα ώστε να μην δίνεται καμία πληροφορία που απαιτείται για την εξέταση της υπόθεσης συγκεκριμένου αιτούντα στις αρχές της χώρας καταγωγής του κατά τρόπο που θα είχε ως αποτέλεσμα να αποκαλυφθεί στις αρχές αυτές το γεγονός ότι υπέβαλε αίτηση ασύλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΒΑΘΜΟ

Τμήμα I

Άρθρο 23

Σκοπός των ταχειών διαδικασιών

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ή να διατηρούν ταχεία διαδικασία με στόχο:

- α) τη διεκπεραίωση των αιτήσεων ασύλου που θεωρούνται απaráδεκτες σύμφωνα με το Τμήμα II·
- β) τη διεκπεραίωση των αιτήσεων ασύλου που θεωρούνται προδήλως αβάσιμες σύμφωνα με το Τμήμα III·
- γ) τη διεκπεραίωση αβάσιμων αιτήσεων σύμφωνα με το Τμήμα IV·
- δ) τη διεκπεραίωση μεταγενέστερων αιτήσεων ασύλου στο πλαίσιο των διατάξεων που θεσπίζονται στο Τμήμα V·
- ε) τη λήψη απόφασης για την είσοδο των αιτούντων άσυλο στο έδαφος κράτους μέλους σύμφωνα με το Τμήμα VI.

2. Τα κράτη μέλη θεωρούν ως τακτικές διαδικασίες όλες τις άλλες διαδικασίες σύμφωνα με τις οποίες γίνεται η διεκπεραίωση των αιτήσεων ασύλου.

Άρθρο 24

Προθεσμίες για την ταχεία διαδικασία

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η αποφαινόμενη αρχή να λαμβάνει απόφαση με ταχεία διαδικασία εντός τριών μηνών από την υποβολή της αίτησης από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο.

2. Η προθεσμία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να παραταθεί για τρεις μήνες για νόμιμη αιτία.

Η παράταση της προθεσμίας σε συγκεκριμένη υπόθεση είναι έγκυρη μόνο εάν κοινοποιηθεί γραπτώς στον αιτούντα ή στο δικηγόρο ή σε νομικό σύμβουλο που τον συνδράμει ή τον εκπροσωπεί.

3. Η μη συμμόρφωση με τις προθεσμίες στις παραγράφους 1 και 2 έχει ως αποτέλεσμα τη διεκπεραίωση της αίτησης ασύλου σύμφωνα με την τακτική διαδικασία, εκτός εάν τα κράτη μέλη καθορίσουν ότι ο αιτών ο οποίος ευθύνεται για τη μη συμμόρφωση που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2, δεν μπορεί να επικαλεσθεί τις συνέπειες της μη συμμόρφωσης, ιδίως σε περίπτωση έλλειψης εκ μέρους του υποβολής των πληροφοριών τις οποίες ευλόγως αναμένεται ότι θα παράσχει σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 16 ή έλλειψης παράστασης σε προσωπική συνέντευξη όπως προβλέπεται στα άρθρα 10, 11 και 12.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν ότι μια απόφαση τεκμαίρεται ότι έχει ληφθεί σύμφωνα με ταχείες διαδικασίες σε υποθέσεις όπου μπορεί να αποδειχθεί μετά την εκπονή των προθεσμιών που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 ότι ο αιτών, χωρίς εύλογη αιτία και κακόπιστα απέκρυψε πληροφορίες, οι οποίες εάν ήταν γνωστές σε εκείνο το στάδιο της διαδικασίας, θα οδηγούσαν σε απόφαση με την ταχεία διαδικασία.

5. Το άρθρο αυτό δεν εφαρμόζεται μόλις ένα κράτος μέλος καλεί άλλο κράτος μέλος να αναλάβει τον αιτούντα σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου ... [για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας].

Τμήμα II

Άρθρο 25

Απαράδεκτες αιτήσεις

Τα κράτη μέλη μπορούν να απορρίψουν συγκεκριμένη αίτηση για άσυλο ως απαράδεκτη εάν:

- α) άλλο κράτος μέλος, ή η Νορβηγία ή η Ισλανδία, αναγνώρισε ότι είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης, σύμφωνα με τα κριτήρια και τους μηχανισμούς βάσει των οποίων καθορίζεται το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την εξέταση μιας αίτησης για άσυλο, η οποία υποβάλλεται σε ένα από τα κράτη μέλη από υπήκοο τρίτης χώρας ή απάτριδα·
- β) μια χώρα που δεν είναι κράτος μέλος θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου για τον αιτούντα, σύμφωνα με το άρθρο 26·
- γ) μια χώρα που δεν είναι κράτος μέλος θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για τον αιτούντα, σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 28·
- δ) μια χώρα που δεν είναι η χώρα καταγωγής του αιτούντα υπέβαλε αίτημα έκδοσης και αυτή η χώρα είναι είτε άλλο κράτος μέλος ή τρίτη χώρα που μπορεί να θεωρηθεί ασφαλής τρίτη χώρα σύμφωνα με τις αρχές που θεσπίζονται στο παράρτημα Ι, εφόσον η έκδοση σε αυτή τη χώρα είναι νόμιμη·
- ε) έχει απαγγελθεί στον αιτούντα κατηγορία από διεθνές ποινικό δικαστήριο.

Άρθρο 26

Εφαρμογή της έννοιας της πρώτης χώρας ασύλου

Μια χώρα μπορεί να θεωρηθεί ως πρώτη χώρα ασύλου για έναν αιτούντα άσυλο εάν έχει γίνει δεκτός στη χώρα αυτή ως πρόσφυγας ή για άλλους λόγους που δικαιολογούν την παροχή προστασίας και μπορεί ακόμα να επωφεληθεί της προστασίας σε αυτή τη χώρα σύμφωνα με τους συναφείς κανόνες του διεθνούς δικαίου.

Άρθρο 27

Χαρακτηρισμός χωρών ως ασφαλών τρίτων χωρών

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεωρήσουν μια τρίτη χώρα ως ασφαλή τρίτη χώρα για την εξέταση αιτήσεων ασύλου μόνο σύμφωνα με τις αρχές που διατυπώνονται στο παράρτημα Ι.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν ή να θεσπίζουν νομοθεσία που προβλέπει τον χαρακτηρισμό των ασφαλών τρίτων χωρών με νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις. Αυτές οι νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις συνάδουν με το άρθρο 28.

3. Τα κράτη μέλη στα οποία, κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, ισχύουν νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις που χαρακτηρίζουν ορισμένες χώρες ως ασφαλείς τρίτες χώρες και που επιθυμούν να τις διατηρήσουν σε ισχύ, τις κοινοποιούν στην Επιτροπή εντός έξι μηνών από την έκδοση της παρούσας οδηγίας και κοινοποιούν κάθε περαιτέρω τροποποίησή τους το ταχύτερο δυνατόν.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το ταχύτερο δυνατόν κάθε νομοθετική ή κανονιστική διάταξη για τον χαρακτηρισμό χωρών ως ασφαλών τρίτων χωρών μετά την έκδοση της παρούσας οδηγίας, καθώς και κάθε περαιτέρω τροποποίησή τους.

Τα κράτη μέλη δίδουν ειδικούς λόγους για τον χαρακτηρισμό χωρών ως ασφαλών τρίτων χωρών και για κάθε περαιτέρω αποκλεισμό ή προσθήκη μιας τέτοιας χώρας.

Άρθρο 28

Εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας

1. Μια χώρα η οποία είναι ασφαλής τρίτη χώρα σύμφωνα με τις αρχές που διατυπώνονται στο παράρτημα Ι, μπορεί να θεωρηθεί για ένα συγκεκριμένο αιτούντα άσυλο ως ασφαλής τρίτη χώρα, ανεξαρτήτως εάν συμπεριλαμβάνεται σε κατάλογο, μόνο εάν:

- α) ο αιτών έχει σχέση ή στενούς δεσμούς με τη χώρα ή είχε την ευκαιρία να επωφεληθεί της προστασίας των αρχών της χώρας αυτής·
- β) υπάρχουν λόγοι να θεωρηθεί ότι ο συγκεκριμένος αιτών θα γίνει δεκτός ή εκ νέου δεκτός στη χώρα αυτή και
- γ) δεν υπάρχουν λόγοι να θεωρηθεί ότι η χώρα αυτή δεν αποτελεί ασφαλή χώρα στη συγκεκριμένη περίπτωση του αιτούντα.

2. Κατά την εφαρμογή απόφασης που βασίζεται στο άρθρο αυτό, τα κράτη μέλη χορηγούν στον αιτούντα έγγραφο στη γλώσσα της τρίτης χώρας, με το οποίο ενημερώνονται οι αρχές της χώρας αυτής ότι η αίτηση δεν έχει εξετασθεί επί της ουσίας.

Τμήμα III

Άρθρο 29

Προδήλως αβάσιμες αιτήσεις

Τα κράτη μέλη μπορούν να απορρίψουν αίτηση ασύλου ως προδήλως αβάσιμη εάν η αποφαινόμενη αρχή αποδείξει ότι:

- α) ο αιτών κατά την υποβολή της αίτησής του και κατά την παρουσίαση των πραγματικών δεδομένων, αναφέρθηκε σε ζητήματα που προφανώς δεν υπάρχουν στο πεδίο εφαρμογής της σύμβασης της Γενεύης·
- β) ο αιτών προέρχεται από ασφαλή χώρα καταγωγής κατά την έννοια των άρθρων 30 και 31 της παρούσας οδηγίας·
- γ) ο αιτών αποκλείεται εκ πρώτης όψεως από το καθεστώς του πρόσφυγα δυνάμει της οδηγίας του Συμβουλίου ... [Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για τον χαρακτηρισμό και το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών και απατρίδων προσώπων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους].

Άρθρο 30

Χαρακτηρισμός χωρών ως ασφαλών χωρών καταγωγής

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεωρήσουν μια τρίτη χώρα ως ασφαλή χώρα καταγωγής για την εξέταση αιτήσεων ασύλου μόνο σύμφωνα με τις αρχές που διατυπώνονται στο παράρτημα II.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρήσουν σε ισχύ ή να θεσπίσουν νομοθεσία που προβλέπει τον χαρακτηρισμό των ασφαλών χωρών καταγωγής με νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις. Αυτές οι νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις συνάδουν με το άρθρο 31.

3. Τα κράτη μέλη στα οποία, κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, ισχύουν νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις που χαρακτηρίζουν ορισμένες χώρες ως ασφαλείς χώρες καταγωγής και που επιθυμούν να τις διατηρήσουν σε ισχύ, τις κοινοποιούν στην Επιτροπή εντός έξι μηνών από την έκδοση της παρούσας οδηγίας και κοινοποιούν κάθε περαιτέρω τροποποίησή τους το ταχύτερο δυνατόν.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το ταχύτερο δυνατόν κάθε νομοθετική ή κανονιστική διάταξη για τον χαρακτηρισμό χωρών ως ασφαλών χωρών καταγωγής μετά την έκδοση της παρούσας οδηγίας, καθώς και κάθε περαιτέρω τροποποίησή τους.

Τα κράτη μέλη δίδουν ειδικούς λόγους για τον χαρακτηρισμό χωρών ως ασφαλών χωρών καταγωγής και για κάθε περαιτέρω αποκλεισμό ή προσθήκη μιας χώρας ως ασφαλούς χώρας καταγωγής.

Άρθρο 31

Εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς χώρας καταγωγής

Μια χώρα που είναι ασφαλής χώρα καταγωγής σύμφωνα με τις αρχές του παραρτήματος II μπορεί να θεωρηθεί ως ασφαλής χώρα καταγωγής για συγκεκριμένο αιτούντα άσυλο μόνον εάν αυτός έχει την υπηκοότητα της χώρας αυτής ή, σε περίπτωση απάτριδος, εάν είναι η χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής

του και δεν υπάρχουν λόγοι να θεωρηθεί ότι η χώρα αυτή δεν είναι ασφαλής χώρα καταγωγής στη συγκεκριμένη περίπτωση του αιτούντα.

Τμήμα IV

Άρθρο 32

Άλλες περιπτώσεις που εξετάζονται σύμφωνα με την ταχεία διαδικασία

Τα κράτη μέλη μπορούν να εξετάσουν αίτηση ασύλου σύμφωνα με την ταχεία διαδικασία εφόσον:

- α) ο αιτών χωρίς εύλογη αιτία παραπλάνησε τις αρχές όσον αφορά την ταυτότητα ή την εθνικότητά του, με την παρουσίαση ψευδών πληροφοριών ή με την απόκρυψη σχετικών πληροφοριών που μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την απόφαση·
- β) ο αιτών δεν έχει παράσχει πληροφορίες ώστε να αποδειχθεί με εύλογο βαθμό βεβαιότητας η ταυτότητα ή η εθνικότητα του και υπάρχουν σοβαροί λόγοι ώστε να εκτιμάται ότι έχει καταστρέψει ή πετάξει κακόπιστα ένα έγγραφο ταυτότητας ή ταξιδιωτικό έγγραφο που θα βοηθούσε στον προσδιορισμό της ταυτότητας ή της εθνικότητάς του·
- γ) ο αιτών προέβη σε εκουσίως ψευδείς ή απατηλές δηλώσεις που είναι σημαντικές για την έκβαση της αίτησής τους όσον αφορά τα αποδεικτικά στοιχεία που παρουσίασε για να υποστηρίξει την αίτηση ασύλου του·
- δ) ο αιτών έχει υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση στην οποία δεν επικαλείται κανένα νέο κρίσιμο πραγματικό στοιχείο σχετικά με την προσωπική του κατάσταση ή την κατάσταση στη χώρα καταγωγής του·
- ε) ο αιτών χωρίς εύλογη αιτία παρέλειψε να υποβάλει την αίτησή του πρωτύτερα, ενώ είχε κάθε δυνατότητα να το πράξει και υποβάλει την αίτηση μόνο για να καθυστερήσει ή να ανατρέψει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης που θα οδηγούσε στην αποβολή του·
- στ) ο αιτών δεν συμμορφώθηκε με τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στα άρθρα 16 και 20 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας·
- ζ) ο αιτών εισήλθε παράνομα στο έδαφος κράτους μέλους ή παρέτεινε παράνομα τη παραμονή του και χωρίς εύλογη αιτία δεν παρουσιάστηκε στις αρχές το ταχύτερο δυνατόν, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών της εισόδου του·
- η) ο αιτών αποτελεί κίνδυνο για την ασφάλεια του κράτους μέλους ή συνιστά κίνδυνο για την κοινότητα αυτού του κράτους μέλους, διότι έχει καταδικαστεί με τελεσίδικη απόφαση για ιδιαίτερος σοβαρό αδίκημα.

Η αίτηση μπορεί να απορριφθεί μόνο εάν η αποφαινόμενη αρχή έχει αποδείξει ότι ο αιτών δεν έχει δικαιολογημένο φόβο δίωξης δυνάμει της οδηγίας του Συμβουλίου ... [Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για τον χαρακτηρισμό και το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών και απατρίδων προσώπων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους].

Τμήμα V

Άρθρο 33

Μεταγενέστερες αιτήσεις

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ή να διατηρούν ειδική διαδικασία που να περιλαμβάνει την προκαταρκτική εξέταση που αναφέρεται στην παράγραφο 2, όταν ένα πρόσωπο υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση ασύλου:

- α) μετά την απόσυρση της προηγούμενης αίτησής του δυνάμει των άρθρων 19 ή 20 ή
- β) μετά τη λήψη τελικής απόφασης σχετικής με την προηγούμενη αίτησή του.

2. Η μεταγενέστερη αίτηση ασύλου υποβάλλεται κατ' αρχήν σε προκαταρκτική εξέταση προκειμένου να καθοριστεί εάν μετά την ανάκληση της προηγούμενης αίτησης ή μετά την τελική απόφαση επί της αίτησης:

- α) μεταβλήθηκε η προσωπική ή η νομική κατάσταση του αιτούντα·
- β) υπάρχουν νέες πληροφορίες που υποδεικνύουν ότι θα μπορούσε να ληφθεί ή να έχει ληφθεί περισσότερο ευνοϊκή απόφαση για τον αιτούντα·
- γ) η απόφαση αναφορικά με την προηγούμενη αίτηση ασύλου ελήφθη επί μη ορθής ή εσφαλμένης βάσης·
- δ) υπάρχουν άλλοι λόγοι σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο για την περαιτέρω εξέταση της μεταγενέστερης αίτησης.

Εάν ένας από τους λόγους που περιγράφονται στα στοιχεία α), β), γ) και δ) ισχύει και ο ενδιαφερόμενος αιτών, χωρίς υπαιτιότητά του, δεν μπόρεσε να επικαλεσθεί τους λόγους που αναφέρονται σε αυτή την παράγραφο, ιδίως με την άσκηση δικαστικής προσφυγής, η αίτηση θα εξετασθεί περαιτέρω σύμφωνα με το Κεφάλαιο II.

Άρθρο 34

Διαδικαστικοί κανόνες

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αιτούντες άσυλο των οποίων η αίτηση υπόκειται σε προκαταρκτική εξέταση σύμφωνα με το άρθρο 33 να απολαμβάνουν των εγγυήσεων που απαριθμούνται στο άρθρο 9.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν στην εθνική τους νομοθεσία κανόνες για την προκαταρκτική εξέταση σύμφωνα με το άρθρο 33. Οι κανόνες αυτοί μπορούν μεταξύ άλλων:

- α) να υποχρεώνουν τον ενδιαφερόμενο αιτούντα να υποδεικνύει τα πραγματικά δεδομένα και να παρέχει αποδεικτικά στοιχεία που να δικαιολογούν τη νέα διαδικασία·
- β) να απαιτούν την υποβολή των νέων πληροφοριών από τον ενδιαφερόμενο αιτούντα εντός προθεσμίας από τη στιγμή κατά την οποία διέθετε τις εν λόγω πληροφορίες·
- γ) να επιτρέπουν τη διεξαγωγή της προκαταρκτικής εξέτασης μόνο βάσει γραπτών παρατηρήσεων χωρίς προσωπική συνέντευξη.

Οι κανόνες δεν καθιστούν αδύνατη την πρόσβαση των αιτούντων άσυλο σε νέα διαδικασία ούτε οδηγούν στην ακύρωση στην πράξη ή στο σοβαρό περιορισμό της πρόσβασης αυτής.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε:

- α) η αποφαινόμενη αρχή που έχει λάβει την απόφαση για την προηγούμενη αίτηση να είναι υπεύθυνη για την προκαταρκτική εξέταση·
- β) ο αιτών να ενημερώνεται με κατάλληλο τρόπο για την έκβαση της προκαταρκτικής εξέτασης και, στην περίπτωση που η αίτηση δεν θα εξετασθεί περαιτέρω, για τους λόγους και για τις δυνατότητες άσκησης προσφυγής·
- γ) εάν ισχύει μία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 2, η αποφαινόμενη αρχή να εξετάζει περαιτέρω τη μεταγενέστερη αίτηση σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου II το ταχύτερο δυνατόν.

Τμήμα VI

Άρθρο 35

Διαδικασίες στα σύνορα

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων αυτού του άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν σύμφωνα με τις νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις που ισχύουν κατά την έκδοση της παρούσας οδηγίας, ειδικές διαδικασίες προκειμένου να αποφασισθεί στα σύνορα η είσοδος στο έδαφος των αιτούντων άσυλο που έχουν φθάσει και υπέβαλαν αίτηση ασύλου, στο μέτρο που αυτές οι νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις συνάδουν με τα άρθρα 5, 6, 8 παράγραφος 2, 13 παράγραφος 1, 14 παράγραφος 1, 14 παράγραφος 2, 15, 17, 21 και 22.

2. Επίσης, η διαδικασία αυτή μπορεί να εφαρμοστεί σε αιτούντες άσυλο που φθάνουν στις ζώνες διέλευσης αερολιμένων και λιμένων.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις να θεσπίζουν κανόνες για αυτές τις ειδικές διαδικασίες όσον αφορά την εξέταση των αιτήσεων και την απόφαση για την αίτηση, την πρόσβαση σε νομική συνδρομή και εκπροσώπηση, τη διαδικασία, διάρκεια και τις συνθήκες κράτησης καθώς και τις προθεσμίες που ισχύουν.

4. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η απόφαση άρνησης εισόδου στο έδαφος κράτους μέλους για αιτία που απορρέει από την αίτηση ασύλου να λαμβάνεται εντός δύο εβδομάδων, ενώ να μπορεί να δοθεί παράταση της προθεσμίας όχι πάνω από δύο εβδομάδες κατόπιν συμφωνίας του αρμόδιου δικαιοδοτικού οργάνου σύμφωνα με διαδικασία που προβλέπεται από το δίκαιο.

5. Η μη συμμόρφωση με τις προθεσμίες που προβλέπεται στην παράγραφο 4 οδηγεί στη χορήγηση του δικαιώματος εισόδου στο έδαφος του κράτους μέλους στον αιτούντα άσυλο προκειμένου να γίνει η διεκπεραίωση της αίτησής του σύμφωνα με άλλες διατάξεις της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αιτούντες άσυλο, στους οποίους δεν επιτράπηκε η είσοδος σύμφωνα με αυτή τη διαδικασία, να απολαμβάνουν των εγγυήσεων που αναφέρονται στο Κεφάλαιο IV.

6. Η άρνηση εισόδου στο έδαφος δεν μπορεί να υπερισχύσει της απόφασης για την αίτηση ασύλου, εκτός εάν βασίζεται στην απόρριψη της αίτησης ασύλου μετά την εξέταση της υπόθεσης βάσει των πραγματικών δεδομένων από αρχές που είναι αρμόδιες στο τομέα του δικαίου του ασύλου και των προσφυγών.

Τμήμα VII

Άρθρο 36

Ανάκληση ή ακύρωση του καθεστώτος του πρόσφυγα

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να μπορεί να ξεκινήσει εξέταση για την ανάκληση ή την ακύρωση του καθεστώτος του πρόσφυγα συγκεκριμένου προσώπου όταν έρχονται στο φως πληροφορίες που υποδεικνύουν ότι υπάρχουν λόγοι για την εκ νέου μελέτη του κύρους του καθεστώτος του πρόσφυγα.

Άρθρο 37

Διαδικαστικοί κανόνες

1. Όταν σε ένα κράτος μέλος η αποφαινόμενη αρχή μελετά εκ νέου το χαρακτηρισμό κάποιου ως πρόσφυγα, η ακύρωση ή ανάκληση του καθεστώτος του πρόσφυγα εξετάζεται σύμφωνα με την τακτική διαδικασία βάσει των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.

Όταν σε ένα κράτος μέλος ένα δικαστήριο ή άλλο όργανο μελετά εκ νέου τον χαρακτηρισμό κάποιου ως πρόσφυγα, η ακύρωση ή ανάκληση του καθεστώτος του πρόσφυγα εξετάζεται σύμφωνα με τους ίδιους όρους όπως η επανεξέταση των αποφάσεων που λήφθηκαν σύμφωνα με την τακτική διαδικασία.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποκλίνουν από τα άρθρα 9 έως 12 όταν είναι τεχνικά αδύνατο για την αρμόδια αρχή να συμμορφωθεί με τις διατάξεις των άρθρων αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

Άρθρο 38

Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αιτούντες άσυλο να έχουν δικαίωμα πραγματικής προσφυγής κατά απόφασης που ελήφθη επί της αίτησής τους για άσυλο ενώπιον δικαστηρίου.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η πραγματική προσφυγή που αναφέρεται στην παράγραφο 1 να περιλαμβάνει τη δυνατότητα εξέτασης τόσο των πραγματικών όσο και των νομικών ζητημάτων.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε:

α) η άρνηση της εκ νέου κίνησης της εξέτασης αίτησης μετά την αναστολή της σύμφωνα με τα άρθρα 19 και 20 και

β) η παράταση της προθεσμίας σύμφωνα με το άρθρο 24

μπορεί επίσης να υποβάλλεται σε εξέταση μέσω διαδικασιών δικαστικής προσφυγής.

Άρθρο 39

Διαδικασίες διοικητικής προσφυγής και δικαστικής προσφυγής κατά αποφάσεων που ελήφθησαν με τακτική διαδικασία

1. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν στους αιτούντες άσυλο οι οποίοι υποβάλουν δικαστική προσφυγή κατά απόφασης που ελήφθη με

την τακτική διαδικασία να παραμείνουν στο έδαφος του σχετικού κράτους μέλους εκκρεμούσης της έκβασής της. Επίσης, τα κράτη μέλη επιτρέπουν στους αιτούντες άσυλο που υποβάλουν διοικητική προσφυγή κατά απόφασης που ελήφθη με την τακτική διαδικασία από διοικητική αρχή πριν την άσκηση δικαστικής προσφυγής να παραμείνουν στο έδαφος του σχετικού κράτους μέλους εκκρεμούσης της έκβασής της.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να παρεκκλίνουν από την παράγραφο 1 δυνάμει των νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων που ισχύουν κατά την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας οδηγίας.

3. Όπου η εθνική νομοθεσία προβλέπει ότι δεν επιτρέπεται στον αιτούντα άσυλο να παραμείνει στο έδαφος του σχετικού κράτους μέλους εν αναμονή της έκβασής της δικαστικής ή διοικητικής προσφυγής του, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ένα δικαστήριο να είναι αρμόδιο να αποφασίσει, είτε κατόπιν αιτήματος του αιτούντα είτε αυτοδικαίως, εάν ή όχι ο αιτών αυτός μπορεί να παραμείνει στο έδαφος του σχετικού κράτους μέλους, λόγω της προσωπικής του κατάστασης.

4. Δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί η απέλαση μέχρι να αποφασίσει το δικαστήριο επί της υπόθεσης που αναφέρεται στην παράγραφο 3. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν εξαίρεση όταν έχει αποφασισθεί ότι, για λόγους εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης, αποκλείεται η παραμονή του αιτούντα άσυλο στο έδαφος του σχετικού κράτους μέλους.

Άρθρο 40

Διαδικασίες διοικητικής προσφυγής και δικαστικής προσφυγής κατά των αποφάσεων που ελήφθησαν με ταχεία διαδικασία

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν στην εθνική τους νομοθεσία τις περιπτώσεις στις οποίες δεν επιτρέπεται στους αιτούντες άσυλο που υπέβαλαν δικαστική προσφυγή κατά απόφασης ή υπέβαλαν διοικητική προσφυγή κατά απόφασης που ελήφθη σύμφωνα με την ταχεία διαδικασία, να παραμείνουν στο έδαφος του σχετικού κράτους μέλους εκκρεμούσης της έκβασής της.

2. Σε αυτές τις περιπτώσεις, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ένα δικαστήριο να είναι αρμόδιο να αποφασίσει, είτε κατόπιν αιτήματος του αιτούντος είτε αυτοδικαίως, εάν ή όχι ο αιτών αυτός μπορεί να παραμείνει στο έδαφος του σχετικού κράτους μέλους, λόγω της προσωπικής του κατάστασης.

3. Δεν πραγματοποιείται η απέλαση μέχρι να αποφασίσει το δικαστήριο επί της υπόθεσης που αναφέρεται στην παράγραφο 2. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν εξαιρέσεις στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν έχει αποφασισθεί ότι η αίτηση ασύλου είναι απαράδεκτη όπως αναφέρεται στο άρθρο 25·

β) όταν ένα δικαστήριο έχει ήδη απορρίψει αίτημα παραμονής στο έδαφος του σχετικού κράτους μέλους του ενδιαφερόμενου αιτούντα άσυλο και έχει αποφασισθεί ότι, μετά την απόρριψη αυτή, δεν έχουν υποβληθεί νέα συναφή πραγματικά περιστατικά σε σχέση με την προσωπική κατάσταση του αιτούντα ή της χώρας καταγωγής του·

γ) όταν μια μεταγενέστερη αίτηση δεν θα εξετασθεί περαιτέρω σύμφωνα με το κεφάλαιο II, δυνάμει του άρθρου 33·

δ) όταν έχει αποφασισθεί ότι για λόγους εθνικής ασφαλείας ή δημόσιας τάξης αποκλείεται η παραμονή του αιτούντα άσυλο στα σύνορα, στις ζώνες διέλευσης αερολιμένων ή λιμένων ή στο έδαφος του σχετικού κράτους μέλους.

Άρθρο 41

Προθεσμίες και πεδίο της εξέτασης της διοικητικής προσφυγής ή της δικαστικής προσφυγής

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν:

α) εύλογες προθεσμίες για τη γραπτή κοινοποίηση της δικαστικής προσφυγής και όπου εφαρμόζεται, για την υποβολή του αιτήματος διοικητικής προσφυγής· αυτές οι προθεσμίες μπορεί να είναι συντομότερες από τη γραπτή κοινοποίηση της δικαστικής προσφυγής και την υποβολή των αιτημάτων διοικητικής προσφυγής όσον αφορά τις αποφάσεις που λαμβάνονται σύμφωνα με την ταχεία διαδικασία·

β) όλους τους άλλους απαραίτητους κανόνες για την υποβολή δικαστικής προσφυγής και όπου εφαρμόζεται για την υποβολή αιτήματος διοικητικής προσφυγής·

γ) αρμοδιότητα βάσει της οποίας το δικαστήριο μπορεί είτε να επιβεβαιώνει είτε να ακυρώνει την απόφαση της αποφαινόμενης αρχής ή μπορεί να επιβεβαιώνει και να ακυρώνει την εν λόγω απόφαση·

δ) κανόνες με τους οποίους, εάν το δικαστήριο ακυρώσει απόφαση, πρέπει είτε να παραπέμψει την υπόθεση στην αποφαινόμενη αρχή για νέα απόφαση είτε να λάβει το ίδιο απόφαση ως προς την ουσία της αίτησης.

2. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τους όρους σύμφωνα με τους οποίους μπορεί να θεωρηθεί ότι ο αιτών σιωπηρά ανακάλεσε ή υπαναχώρησε από την διοικητική προσφυγή ή την δικαστική προσφυγή του μαζί με τους κανόνες για τη διαδικασία που ακολουθούνται σε αυτές τις περιπτώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 42

Μη διάκριση

Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας χωρίς να εισάγουν διακρίσεις λόγω φύλου, φυλής, εθνικότητας, ιδιότητας μέλους συγκεκριμένης κοινωνικής ομάδας, υγείας, χρώματος, εθνοτικής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών ή άλλων φρονημάτων, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού ή χώρας καταγωγής.

Άρθρο 43

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κυρώσεις για τις παραβάσεις των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για να εξασφαλιστεί η επιβολή τους. Οι εν λόγω κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν αυτές τις διατάξεις στην Επιτροπή το αργότερο μέχρι την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 41 και κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους το ταχύτερο δυνατόν.

Άρθρο 44

Έκθεση

Το αργότερο εντός δύο ετών από την ημερομηνία που ορίζεται στο άρθρο 45, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στα κράτη μέλη και προτείνει τις τυχόν τροπολογίες που είναι αναγκαίες. Τα κράτη μέλη αποστέλλουν στην Επιτροπή όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που είναι χρήσιμα για την κατάρτιση της εν λόγω έκθεσης. Μετά την υποβολή της έκθεσης, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στα κράτη μέλη τουλάχιστον ανά διετία.

Άρθρο 45

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο την 1η Ιανουαρίου 2005. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις διατάξεις αυτές, οι τελευταίες περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 46

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα μετά τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 47

Παραλήπτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

I. Προϋποθέσεις χαρακτηρισμού

Μία χώρα θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα εάν πληροί τις ακόλουθες δύο προϋποθέσεις όσον αφορά τους αλλοδαπούς υπηκόους ή τους απάτριδες στους οποίους εφαρμόζεται ο χαρακτηρισμός:

- A. τηρεί συστηματικά τους κανόνες του διεθνούς δικαίου για την προστασία των προσφύγων·
- B. τηρεί συστηματικά τους βασικούς κανόνες του διεθνούς δικαίου για τα δικαιώματα του ανθρώπου, από τους οποίους δεν μπορεί να γίνει καμία παρέκκλιση σε καιρό πολέμου ή άλλου δημόσιου κινδύνου που απειλεί τη ζωή του έθνους.

A. Οι κανόνες του διεθνούς δικαίου για την προστασία των προσφύγων

1. Ασφαλής τρίτη χώρα είναι κάθε χώρα η οποία έχει επικυρώσει τη σύμβαση της Γενεύης, τηρεί τις διατάξεις της σύμβασης αυτής σχετικά με τα δικαιώματα των προσώπων που αναγνωρίζονται και γίνονται δεκτά ως πρόσφυγες και έχει θεσπίσει, όσον αφορά τα πρόσωπα που επιθυμούν να αναγνωριστούν και να γίνουν δεκτά ως πρόσφυγες, διαδικασία σχετικά με το άσυλο σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές:

- Η διαδικασία σχετικά με το άσυλο προβλέπεται από τη νομοθεσία.
- Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων ασύλου λαμβάνονται αντικειμενικά και αμερόληπτα.
- Οι αιτούντες άσυλο επιτρέπεται να παραμείνουν στα σύνορα ή στο έδαφος χώρας για όσο χρονικό διάστημα δεν έχει ληφθεί απόφαση επί της αίτησης ασύλου που υπέβαλαν.
- Οι αιτούντες άσυλο έχουν δικαίωμα προσωπικής συνέντευξης, εν ανάγκη με τη βοήθεια διερμηνέα.
- Οι αιτούντες άσυλο δεν στερούνται της δυνατότητας επικοινωνίας με την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες ή άλλες οργανώσεις που εργάζονται εξ' ονόματός της βάσει συμφωνίας με τη χώρα αυτή.
- Προβλέπεται προσφυγή σε ανώτερη διοικητική αρχή ή δικαστική προσφυγή κατά απόφασης για κάθε αίτηση ασύλου ή υπάρχει πραγματική δυνατότητα για επανεξέταση της απόφασης αυτής.
- Η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες ή άλλες οργανώσεις που εργάζονται εξ' ονόματός της βάσει συμφωνίας με τη χώρα αυτή, έχουν κατά κανόνα πρόσβαση στους αιτούντες άσυλο και στις αρχές για να ζητήσουν πληροφορίες σχετικά με τις ατομικές αιτήσεις, την πορεία της διαδικασίας και τις αποφάσεις που λαμβάνονται και, κατά την άσκηση των εποπτικών τους αρμοδιοτήτων βάσει του άρθρου 35 της σύμβασης της Γενεύης, μπορούν να προβούν σε παραστάσεις ενώπιον των αρχών αυτών σχετικά με τις ατομικές αιτήσεις για άσυλο.

2. Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, μία χώρα που δεν έχει επικυρώσει τη σύμβαση της Γενεύης μπορεί να θεωρηθεί ως ασφαλής τρίτη χώρα εάν:

- τηρεί συστηματικά την αρχή της μη επαναπροώθησης, όπως ορίζεται στη Σύμβαση του Οργανισμού Αφρικανικής Ενότητας της 10ης Σεπτεμβρίου 1969 που διέπει ορισμένες πτυχές των προσφυγικών προβλημάτων στην Αφρική και έχει θεσπίσει όσον αφορά τα πρόσωπα που ζητούν άσυλο, για το σκοπό αυτό μία διαδικασία η οποία είναι σύμφωνη με τις προαναφερθείσες αρχές, ή
- έχει ακολουθήσει τα συμπεράσματα της Δήλωσης της Καρθαγένης της 19ης-22ας Νοεμβρίου 1994 για τους πρόσφυγες, ώστε οι εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές της διατάξεις να ανταποκρίνονται στις αρχές και τα κριτήρια της σύμβασης της Γενεύης και να παρέχεται ένα ελάχιστο επίπεδο μεταχείρισης στους πρόσφυγες, ή
- τηρεί συστηματικά στην πράξη τους κανόνες της σύμβασης της Γενεύης σχετικά με τα δικαιώματα των προσώπων που χρειάζονται διεθνή προστασία κατά την έννοια της σύμβασης αυτής και έχει θεσπίσει όσον αφορά τα πρόσωπα που επιθυμούν να προστατευθούν κατ' αυτό τον τρόπο διαδικασίας η οποία είναι σύμφωνη με τις προαναφερθείσες αρχές, ή
- όπως αποδεικνύεται από την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες συμμορφώνεται με άλλο τρόπο με την ανάγκη διεθνούς προστασίας των προσώπων αυτών, είτε συνεργαζόμενη με τη Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες ή άλλων οργανώσεων που μπορεί να εργάζονται εξ' ονόματός της ή με άλλα μέσα που θεωρούνται κατάλληλα για το σκοπό αυτό από την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες.

Για τον σκοπό του μέρους A, μια ασφαλής τρίτη χώρα είναι επίσης η χώρα που έχει επικυρώσει τη σύμβαση της Γενεύης και παρόλο που δεν έχει (ακόμα) θεσπίσει διαδικασία σύμφωνα με τις αρχές της παραγράφου 1, τηρεί συστηματικά στην πράξη τους κανόνες της σύμβασης της Γενεύης σχετικά με τα δικαιώματα των προσώπων που χρειάζονται διεθνή προστασία κατά την έννοια της σύμβασης αυτής όπως αποδεικνύεται από την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες.

B. Οι βασικοί κανόνες του διεθνούς δικαίου για τα δικαιώματα του ανθρώπου

1. Κάθε χώρα που έχει επικυρώσει είτε την ευρωπαϊκή σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών του 1950 (στο εξής αναφερόμενη ως «ευρωπαϊκή σύμβαση») είτε τόσο το διεθνές σύμφωνο για τα αστικά και πολιτικά δικαιώματα του 1966 (στο εξής αναφερόμενο ως «διεθνές σύμφωνο») όσο και τη σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας του 1984 (στο εξής αναφερόμενη ως «σύμβαση κατά των βασανιστηρίων») και τηρεί συστηματικά τους κανόνες που θεσπίζονται σε αυτές σχετικά με το δικαίωμα στη ζωή, την απαγόρευση των βασανιστηρίων και της σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης, της απαγόρευσης της δουλείας ή ειλωτείας, την απαγόρευση της αναδρομικής ισχύος των ποινικών νόμων, το δικαίωμα να αναγνωρίζεται κανείς ως πρόσωπο ενώπιον του νόμου, την απαγόρευση της φυλάκισης για το λόγο μόνο της αδυναμίας εκπλήρωσης συμβατικής υποχρέωσης και την ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας.

2. Η τήρηση των κανόνων αυτών για τον χαρακτηρισμό μιας χώρας ως ασφαλούς τρίτης χώρας περιλαμβάνει επίσης την ύπαρξη στη χώρα αυτή αποτελεσματικών μέσων εννόμου προστασίας που εγγυώνται σε αυτούς τους αλλοδαπούς ή τους απάτριδες τη μη αποβολή τους κατά παράβαση του άρθρου 3 της ευρωπαϊκής σύμβασης ή του άρθρου 7 του διεθνούς συμφώνου και του άρθρου 3 της σύμβασης κατά των βασανιστηρίων.

II. Διαδικασία χαρακτηρισμού

Κάθε γενική αξιολόγηση για να διαπιστωθεί εάν μια χώρα τηρεί αυτούς τους κανόνες ώστε να χαρακτηριστεί ως ασφαλής τρίτη χώρα γενικώς, ή όσον αφορά ορισμένους αλλοδαπούς ή απάτριδες ειδικότερα, πρέπει να βασίζεται σε μια πλειάδα (σειρά) πηγών πληροφοριών, όπως εκθέσεις διπλωματικών αποστολών, διεθνών και μη κυβερνητικών οργανώσεων και δημοσιεύματα του τύπου. Τα κράτη μέλη μπορούν ιδιαίτερα να λαμβάνουν υπόψη τις πληροφορίες της Υπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες.

Η έκθεση σχετικά με τη γενική αξιολόγηση αποτελεί δημόσια κτήμα.

Όπου τα κράτη μέλη αξιολογούν μόνο σε ατομική απόφαση την ασφάλεια τρίτης χώρας όσον αφορά συγκεκριμένο αιτούντα, η εν λόγω απόφαση δεν χρειάζεται να αιτιολογηθεί δυνάμει της γενικής αξιολόγησης που προβλέπεται ανωτέρω.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ

I. Προϋποθέσεις χαρακτηρισμού

Μια χώρα θεωρείται ως ασφαλής χώρα καταγωγής, εάν τηρεί συστηματικά τους βασικούς κανόνες του διεθνούς δικαίου για τα δικαιώματα του ανθρώπου από τους οποίους δεν μπορεί να γίνει καμία παρέκκλιση σε καιρό πολέμου ή άλλου δημόσιου κινδύνου που απειλεί τη ζωή του έθνους και

- Α. έχει δημοκρατική δομή και σέβεται συστηματικά τα ακόλουθα δικαιώματα: το δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας, το δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης, το δικαίωμα στην ελευθερία του συνέρχεσθαι ειρηνικώς και στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ίδρυσης συνδικάτων και προσχώρησης σε αυτά και το δικαίωμα της συμμετοχής στην κυβέρνηση άμεσα ή μέσω ελεύθερα εκλεγόμενων αντιπροσώπων·
- Β. επιτρέπει να ελέγχεται από διεθνείς οργανισμούς και ΜΚΟ ο εκ μέρος της σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου·
- Γ. αποτελεί κράτους δικαίου και σέβεται συστηματικά τα ακόλουθα δικαιώματα: το δικαίωμα στην προσωπική ελευθερία και ασφάλεια, το δικαίωμα να αναγνωρίζεται κανείς ως πρόσωπο ενώπιον του νόμου και την ιδότητα ενώπιον του νόμου·
- Δ. προβλέπει κατά κανόνα αποτελεσματικά μέσα έννομης προστασίας κατά των παραβιάσεων αυτών των αστικών και πολιτικών δικαιωμάτων και εν ανάγκη έκτακτα μέσα έννομης προστασίας·
- Ε. αποτελεί σταθερή χώρα.

II. Διαδικασία καθορισμού

Κάθε γενική αξιολόγηση για να διαπιστωθεί εάν μια χώρα τηρεί αυτούς τους κανόνες ώστε να χαρακτηριστεί ως ασφαλής χώρα καταγωγής πρέπει να βασίζεται σε μια πλειάδα (σειρά) πηγών πληροφοριών, όπως εκθέσεις διπλωματικών αποστολών, διεθνών και μη κυβερνητικών οργανώσεων και δημοσιεύματα του τύπου. Τα κράτη μέλη μπορούν ιδιαίτερα να λαμβάνουν υπόψη τις πληροφορίες της Υπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες.

Η έκθεση σχετικά με τη γενική αξιολόγηση αποτελεί δημόσια κτήμα.

Όπου τα κράτη μέλη αξιολογούν μόνο σε ατομική απόφαση την ασφάλεια μιας χώρας καταγωγής όσον αφορά συγκεκριμένο αιτούντα, η εν λόγω απόφαση δεν χρειάζεται να αιτιολογηθεί δυνάμει της γενικής αξιολόγησης που προβλέπεται ανωτέρω.